

velis aut tribalis. Non enim sic intelligendum est quod omnia loca
omnes actus. omnes persone. et omnes res sint equales a
equaliter pro motu assumende dicente propheta. Declina
a malo et fac bonum. Et iterum. Cuius scis eris. Et
apostolus. Eligite carismata meliora. sed sic est accipien
dum quod quando te oportet ex officio aut expedit ex caritate
te cohabitari iusari et attrectare exteriora vel sustine
re adusa. tunc munitus sis et pugnans ut omnia a deo vel pro
deum vel ad deum capias. immo in ipso iuemas deum. et
ex omnibus profectum tuum trahas nec turberis a quocumque
immo ut cogaris per hoc supgradi omnia et te ipsum. et in
deum dilater et limpide absorberi. hec est enim vera
pax et vita perfecta et unaliter vita beata. quam tibi et
omni homini concedat. qui est paosissima hec tibi docu
menta perdidit insinuare deuenit. per et filius et
spus sanctus Amen. **Explicit Colloquium**

**Incipit tractatus putilis et valde notabilis. beati
viliis magistri. Johis gerson de domini ihesu vrbis. Venite
ad me omnes qui laboratis et onerati estis etc.**

Venite ad me omnes qui laboratis et on
erati estis. et reliqua. Salutare nobis est
fratres karissimi cum omni veneratioe perdicat. cum
nulla tibi possim ratione reprehendere mag
num hoc pietatis sacramentum. quod manifestatum
est in carne et apparuit in mundo. quod vix
ihesus christus venit in hunc mundum patres saluos facere et
querere quod perierat. Venit autem non qualis erat a principio cre
ator et iudex omnium seculorum. sed qualis nobis ingruebat. sicut
speciosus forma per filium hominum. ita copiosus et dives in misericordia
super omnes quod tuorant illum. Venit tanquam saluator pro peccatis
redemptor. pro captivis. rex pro milibus. dominus pro seruis. dives
pro pauperibus. medicus pro egrotis. ubi sunt nullam ab infirmi

cu legit dnm in monte descendisse et moysen ascendisse
se ad eu. **Quid p moysen istu monte nisi ho ille signi-**
ficat assumptus a dno in unitate psonae? Et dno supra
monte dicit q vt hoiem assumet q a sumo celi fasti-
gio diuina se dignatio inclinauit. **Moyse at elcus sm**
leuat vt ad intuitu dei ptingat. Illud quoq qd de hes-
ter regina legit huic sine opulanti videt. **Rogatura**
hester pro pto suo, accedit ad regē sedente in throno
Vidit glam eius et corruit, sed eleuat et osulat vrga
aurea qua ille tenebat manu. Rex sedes in throno e
des p. nris iudicaria pte pides. **Regina etiaz**
sam designat q p filys suis orbz viz fidelibz deu ptes
iter pellat. Et glaz regis videt regina corruit, quia
narestate diuinitat consideras entia expauescit. **Caqz**
rex eleuat et vga aurea ad ipam extendit q vt entiaz
sua omnis des ad contemplatione diuinitatis sue exaltet.
hac e vt pauda pns p amore incarnationis fily sui
corroret. Et at p vga huamitas xpi designet ha-
bens in pso sic. **Vga dmi sue emit r.** Ac si apte dicat
huamitate tua o xpe q es dms pns nati faciet dno
ex iudicio pto. Erue vga bn aurea qz huamitas xpi
splendore sapie singularis vtilitae credit. **Rex g vga**
manu tenet sed ea regina osulat qz huamitate qua
des p sibi i psona fily vnies q manu stringit hac
entia fidelu pfectionis sue labys dulap tangit. Ad
huc igit locu caritatis hoc e ad seipam. caritas ipa nos
vocat vt in caritate radicati et fundati caritate teneam
et caritate diliga. **Dicit g Venite ad me oes q r**
Vox ista e vocatio iuitatis. suadens hoizans rogat
et hoc totu p nra salute. Ca em bonoy nroy no ege
at vult tñ sua nobis demonstrae caritate et bndicere

cōicare. **I**nde ē q̄ nos vocat ad regnū: iuitat ad diuinū:
 qd̄ elās oibz patū ē ab origine mūdi. **V**ocat elegantē
 iuitat ieiunos suadet volentibz. iubet nolentibz. hortat
 lassos. cogit iuitos. **O**ibz q̄ in cōe dicit venite ad me r̄
O q̄ stipenda pietas q̄ mira dei dignatio. **Q**uē ro
 gare debui? ut nos renpe dignaret. ab ip̄o rogam? ut
 ad eū venē dignem. **Q**ua r̄ re qd̄ aliud q̄ p̄ma illa
 grā quā nullus hom̄ p̄mēri p̄t amēdā? **P**̄ma grā
 dico q̄ p̄fidos et nō credētes reducit ad fidē. p̄fidos et
 male viuētes auertit ad religionē. p̄fesos et negligē
 tes attendit ad deuotionē. **I**pa ē gratuitū b̄nficiū dei
 p̄flūēs ex illa ineffabili benignitate d̄m ih̄u. et ex itimō
 visibz caritatis eius. **I**pa ē cui nulla scelera horrida. nul
 la p̄na magna. nulla consuetudinū vincula dura. nulla
 difficultatū claustra tūia sūt. **I**pa nos p̄uenit ut bonū
 velim. ip̄a subsequit ut possim. **I**pa stantes roborat
 ne cadāt. ip̄a iacentes expedit ut alacri iurrāt. ip̄a
 iacentes cōpellit. ut surgāt de lam̄ miserie et de luto fe
 cis. **I**pa q̄ triduanū mortuū nō solū resuscitat. sed eius
 enā sorores. r̄ aīe affrū cōtat. ut p̄ fr̄e resuscitādo iter
 cedāt. **I**pa nulla volūtas nullū meritū. deuotio nul
 la p̄cedit. sed sponte venit r̄ debita venit. ac p̄ hoc totū
 hoīez iure vendicat sibi. **O**portet nāq; ut accepto dei
 b̄nficio tam ḡtuito et tā magno. ut totū hoīez inouauit
 et si alterando ip̄m mutauerit ex eo qd̄ erat i id qd̄
 an̄ nō erat. hoc ē de iusto i iustu. de nō s̄cō in sanctū. de
 peccatore in innocentē. totū se hō ad grās repēdēdas cōū
 tat. et nequaquā gr̄e dei ignatū p̄māneat. **G**ratū autē
 veracit̄ existē est ad bona agenda se incessanter exercē
Ning em̄ gratus ēē iuitat. quisq; mādatis eius q̄ grām
 dedit adhuc reluctat. **S**ed si oīs nra grā r̄ actio. dei ē
 de datus b̄nficiū laudatio. de vandis adhuc siue ih̄ar
 vita siue in futura q̄ tibi erit spes et fiduina. **C**um bz

semper meritis inquirā de malo custodiā: in bono stānā
finē bonū et vitā etnā? Neq; enī dabunt meriti: sed
vnde iam mereri cā possim nō video. Sed suo qd sanā
Accepto scdm **psalm** spū grē et pū. grē vt bona iūpōe
pū vt assiduis deo pabz mchoam emendē: exinde iam
ordiar facē nī amicis pabz in defessis: q me recipiāt ī
etnā tabernacula. **Quid enī si sue alienis sue pūpū
meritis adipiscar? dūmō adipiscar regnū celoz?** Cū
gā pū et trauo ciuitate: quā sibi memā vitā iustū
et sūz. bonis pollentē moribz: placentē deo sūm dūm
Ipsū me oīombz emēdabo: vt qd meīs meritis nō valeo
eius assequar pūoimo. **Querā de hīc ī mlibz aiari
scāz. si vspnā inuenē potuero sponsā dñi mei: amāre
grē etnā. Ipsi me potissimū emēdabo ipsi adherebo: sed
et obsequi adolescentulis eius. vt idignitas mea q p se
iuste despiciat: illaq q sponse familiares sūt meritis pue
hat.** Egrediar at adhuc et tenebor celestē illā ciuitā
uentus illos sūssimos: q assistūt dñatori vniūse trez.
et hīc quidē letant: illi bōz spūū ordines illinc vco
gandēt atē scōz qui xpī vestigia sūt sentī: qd ī septē
gradibz sacrosā distinguit ecclia. **Clamabo itaq ad
eos p diē et noctē. orabo p me et amicos meīs: postulās
vt iterē scōs scāz oīm celestū vbitū et scōz pūar
charū et celeā vbiq; senca.** **Inuocabo nichilominz sū
gulos quosq; scōz spūū: quoz nī et notia maior
et mēdia crebroz: et itressio assuetior est.** Nam sicut
de claritate et glā: ita de pietate mīa et caritate oīm
nī cōstat: vt puta q enā gaudēt sup vno pūore pūam
agente. **Ere at sup oēm glāz scōz sup oēs choroz an
geloz exaltatā asidero scām dei: gemitūz mariā: p di
torū repatriā. exilū reductūz: mēm et dñam oīm
xpianoz.** **Hec ē illa glōsa et felix maria. q ī ipō sacra
tissio scē trinitatis iudicio assistit: pata vobz posthū**

tanto potentior ad itueniendū; quāto p̄ntior ad ituenđū
 ip̄m fontē m̄e. Ad hāc igit̄ medullit̄ r̄figurā ad ip̄am
 tota v̄tute clamabo. Ad ip̄as suspirabo gemēs et flens
 in hac lacrimay valle: scēs q̄ potēs ē et effrax apud
 d̄natorē reli et freret si lonita fuerit p̄ me v̄bū. nichil
 ē qd̄ possit ei denegāe v̄lāssimū filij eius. Iret adhuc
 mentis oculos attollē ac de p̄fundo lac̄ et de luto fecas q̄l̄e
 cūq̄ anē v̄rigē in illud t̄onp̄hesibile diuine claritatis
 archanū. et s̄ideraē diligēt v̄rū ne enā ibi sit. Imo
 ne vel ibi desit q̄ p̄ me itere de possit. Tres illic itueor
 in deitate p̄sonas idiusas ī essētia. idifferētes ī potētia
 pares in v̄tute. equales ī benignitate. Et cū p̄sonay nulla
 sit postior alia. nulla īferior aut īdignior. duas t̄ū ex eis
 filiū v̄z et sp̄m s̄m̄ agnoscō itē de p̄ me miro et t̄effabi
 li mōi ad deū p̄rēm oīpotentē. Vnde et v̄terq̄ aduocati
 nomē obtinuit. testante ip̄a v̄tate et d̄icente de sp̄u sc̄o
 Rogabo p̄rēm meū et aliu paditū dabit vobis sp̄m de
 vitatis. Et itē alio loco dicit sp̄itua de filio. Aduocātū
 habemus apud p̄rēm ih̄m x̄pm iustū. Et āt idem filij
 itere dat p̄ nobis sic asserit ap̄tus. X̄p̄s ih̄s qui est ad
 dex̄terā p̄r̄is. qui enā it̄pellat p̄ nobis. Iustū enī est vt
 medicus p̄ egrotis. aduocatus p̄ delictis. s̄c̄ pro fr̄ibz. caput
 p̄ mēbris. pontifex p̄ p̄plo suo it̄pelleret. Venite ad me oīz
 Ip̄m vero ad p̄rēm p̄ nobis it̄pellaē ē n̄aturēs et quale
 genū mortis sustinuit p̄ nob̄ p̄r̄no vultu q̄ cōmēiando
 ineffabilē demōstrāe. Et item sp̄s oīz et pro nobis
 sic dicit ap̄lūs. Similit̄ āt et sp̄s adiuvat īfirmittates
 n̄ras. Nam qd̄ oremz sunt op̄z n̄e sanū. sed ip̄e sp̄s pos
 tulat p̄ nobis gemitibz t̄enarrabilibz. Et alibi. Ep̄s
 sc̄s deū postulat p̄ sc̄s. Ip̄m v̄z p̄ nobis postulare et
 t̄effabile gemē. ē postulatioēs et gemitū n̄ros qd̄ ip̄o
 inspirāte fundimz deo p̄r̄i et filio ac sibi ineffabiliter

acceptabiles reddē. **E**te p me oratōis emā frōy p
me orant oēs chori angloꝝ p me itēdit pmissā ūgo ma
ria mūdi salus et dñā p me itēpellat vngētis dei filij
p me postulat spūs sctō et solus p̄ potit aduerfū me
claudē vscēā mīe sue? Absit. Eius quippe nā bonitas
eig opus nra ē eig nāle et p̄ruū ē misereī semp et p̄
Spiꝝ demay vox ē illa ad moysen. Clamabūt mqt ad
me et ego exaudīā eos: qā misericors sū. Certe n̄ tales
ac tantos habēā p̄onos et aduocatos. itēressores et
aduocatos: quē timebo? Nōne dignus ero vel potū nō
ne ipi digni erūt: vt p̄ eos et p̄p̄ eos obtineā quānq̄
petero grās et grās p̄ grā? **S**upna etēn pietas q̄ p̄mā
grās dedit: r bonū velle dabit et p̄fere p̄ bona volūtate
r grās p̄ grā. sctam p̄ p̄mā addat et p̄seuerānā. r grām
ternā p̄ sctā: et ita nra eig subsequet me oibz diebz vite
mee. **A**d extremū vō grās et glās dabit dñs: granā boni
fins glās et sine vtilitatis. **U**bi nōndū q̄ vna quelibz
bona opatio nra. et regratoria ē p̄ritōrū iet meritoria
futuroꝝ dei donoy futuroꝝ iquā tam in p̄nti q̄ in futura
vita. **E**tō satis exp̄mē videt̄ p̄o lxx titulꝝ qui scribit̄
psalmꝝ dauid ī remēdātōe q̄ saluū fent eu dñs. **P**sal
mus bonā opationē signifiat q̄ opatio fieri d̄ ī remēdā
tione q̄ saluū eū fent dñs. r in grāz actione. **I**n aug tū
p̄o sine s̄p̄tū ē. **A**duitor meꝝ et liberator meꝝ est tu:
aduitor vñ ad grās. liberator a corruptōe ad grās rapē
cendā. **E**icut q̄ p̄mā aliqd̄ pena ē p̄mā p̄cedētis et causa
subsequētis: ita e regione vñs ē donū vñs p̄cedētis
et causa subsequētis: et nichilominꝝ vtriusq̄ tam vñs
vñs q̄ p̄mā retributio manet tētnū. **E**te quibz meritis
et quibz modis obtineē possū regnū celoꝝ. **E**t obfistet
fortassis antiquꝝ ille adūsariꝝ et calūpnabīl̄ iustū
esse vt aliens p̄ntz et nō p̄p̄is opibz quisq̄ saluet̄
Ad vñs istud fateor ex pauescere: nisi magna mea me
rita recognoscere. **H**abes at̄ duo merita maḡ et vali

va. et merito p hys ingrediar in locū tabnandi admi-
 tabilis vsq ad domū dei. Et p̄mū quidē ē dñi mei pas-
 sio. **Ordin** vō mei ē et ip̄i opatio: eadā si minū qd opa-
 tus fuero. eadā si vel vni in fine vite gemitū eidero
Quia q̄q̄ iquit hora p̄cōr̄ igemuit salus erit. **P̄mū**
 opus opatus ē dñs meo p me et sine me. Et p̄ merito
 ei9 ip̄e nō eguit michi dedit. **Ordin** opus opat̄ meū
 et in me. et ei9 meritū michi totū dat: ac p̄ eo et p̄mū
 vabit. **Atq̄** ita verū ē qd electi deo dicūt. **Quā** em̄ opa-
 n̄a opatus es ī nobis. **p̄mū** meritū iamā n̄ regni
 celestis referat s̄dm̄ in b̄titudine sedē collocat. **De**
 p̄mo s̄ptū ē. **Om̄sus** es et redemisti nos deo ī saguē
 timet fecisti nos deo n̄ro regnū et sacerdotēs: et regna
 b̄m̄ sup̄ trā. trā v̄tq̄ viuētū. **Itē** xp̄s pro p̄c̄is
 n̄ris mortuus ē iustus p̄ iustus: vt nos offerret deo.
Et **ingr̄** petrus in sentētijs. **Nō** potuit patefieri regni
 aditus et fieri salus. nisi p̄ morte v̄ngenti: nūq̄ tanta
 hūilitas et patiā: vt merito ei9 patuerit ī eū a redē-
 tibus regni aditus. **De** s̄do s̄ptū est. **Om̄squisq̄** p̄p̄t
 mercedē accipiet p̄m̄ suū laborē. **Et** alibi. **Quis** m̄ta
 locū v̄m̄iq̄ tribuit p̄m̄ meritū opm̄ suor̄: et s̄dm̄
 itellm̄ pegrinatiois ei9. **Bene** aut̄ d̄ p̄m̄ itellm̄
 pegrinatiois ei9: q̄ s̄dm̄ magis magis aut̄ minus se
 hic pegrinū quāq̄ ee itelligit: et iuxta itellm̄ verā
 patriā iquirit: s̄dm̄ hoc magis aut̄ minus in regno
 claritatis habebit. **Attamē** q̄ vel vltimū erit ī regno
 vt pote qui illud sibi acq̄sierit vno solo gemitu. vt vno
 aque frigide potu: s̄m̄ q̄ tantā gloriā habebit
 quā nec oculus vidit nec auris audiuit nec in cor
 hoīs ascendit. **Quid** at̄ putas illi erit qui a p̄mo
 mane in v̄mea dñi laborās sustinuit pondḡ diei
 et estus: et in celo reposuit sudores suos? **Hoc** testia

no

bile ē. Cū g^o michi mīta ad regnū apthone suppetāt et
ad sedis collationē. qd ē iam vnde de spere habed.
Pferri nō ad thronū glē tantis iterresoribz qñtos sup
medraui fultus arēdā? Hoc ī me frēs ex voce cuiq
libet electi et dilā deo nō p̄supposita arrogāna s̄ pia
et hūilī cōfidentia trīfigurandā me iudina sequant
ignorās. s̄ de diuina mīa nō desperās. Non em̄ hys
pueturū me diffimo qd quidē solū nouit deo. s̄ modū
p̄scribo quo pueniē debeat oīs dei elāis. Nec et hys
silia dyabolo tēptanti et p̄mī sue diffidēne vel despe
rationis ingerē volenti soleo rīdē. ne qñ p̄ualeat ī
mīnis meo sup me. At si qñ me cogitatio ī sp̄ū diu
ne maiestatis rapuerit ibi certe longe alī p̄cedo. qā
tūc me puluere t̄nerēq̄ eē recognosco. Tūc me p̄iorē
miserimū et supplicio dignissimū p̄fiteor. et nō oī reue
rētia veniā deprecor. Tūc q̄i sup trā sto et alas submitto
quas ī altricatioē dyaboli q̄i ī celū volās extensas te
neo. vt sp̄et corā dyabolo erectus inueniar. et hūilīs corā
deo. ¶ Nūc at ad exponēda v̄ba dīna reuertamur.
Venite ad me īquit oēs rē. Quid dūlag nobis hac voce
dñi vocāti s̄et iuitantis nos frēs hūi? Videam9 igit
frēs vocationē nrām. sequimur vocantē vt ineamur
eū q̄ nos vocauit ī regno suo vidē. Et qd agi9? Nūq̄
vocationū modos p̄mittim9? Nūme. Nā utilitatis
nō modū afferūt si sanā. Sūt vō tres modi quibz
a dño vocamur. et ad dñm vocamur. afflictio cōmōtio
īspiratio. Cōmōtio fit extāseō. īspiratio at̄ īnsēō.
afflictio vō v̄robūq̄. Afflictio tū alia fit ī rebz alia ī
corpe. alia ī mente. Afflictio ī rebz ē paup̄tas. afflictio
ī corpe īfirmitas. afflictio ī mēte pueritas. Nūc de
singulis videā. Sūt nēpe nō nulli q̄ ī hoc mūdo nichil
diuini habēt. sūt q̄ horipm qd habēt ampliac̄ volūt
et nō valēt. Duris vitriq̄ laboribz ardent̄ ī s̄stūt. omī

21
studio accipendis rebz iſeruiūt: et tū caſſo labore
deſinūt. Nichil ī mūdo pter pſpitateſ et gloriaſ
q̄rūt: et nichil ī mūdo pter adūſitateſ et moleſti
aſ iueniūt. Cūq; negotient et deuiāt. conent
ſurgē et ſp̄ cadāt: tanto ſaciliꝰ q̄nq; ad dñm cōuer
tunt: q̄nto m rebz mūdi nūq; pſpant. Sūt alij q̄
repetēna iſirmitate correpti. vel longa egritudine
preſſi. eo celeriq; ad ſanitateꝝ cordis redeūt: quo de
ſanitate corpis q̄ deſpati ſūt. Generale namq; ē
oibz vt cū iſirmari ceperūt. tūc ſc̄i eē vel fuiſſe ve
liūt: et tūc deū iuocare incipiūt: quē priꝰ audire no
lebāt enā vocantē. Hūc p̄ p̄ſtā dī. **Multiplicate ſūt**
iſirmitateſ eorꝰ: poſtea accelerauerūt. Hoſ ad bonū
ſua paupertas. illoſ ſua pduat iſirmitas. Cui ſi iſir
mi et paupes nō fuiſſent. ī malo ſuo fortaiſſe ſemp
duraret. Quos apte puer ille egyptiꝰ ſignificat
q̄ cū ex amalechibz ciuitate dauid dep̄dantibz ve
nerat: ſed eiſdē cū p̄da reuertētibz eger ī via remā
ſit: et p̄ tridū nichil oīno tibi vel potuſ ḡſtaueāt
Quē dauid cepit et abū et potū tribuit: et eiꝰ duatuſ
hoſteſ iſerſent. Amalechite ciuitate dauid deſtruit.
q̄n ſc̄i huiꝰ amatores ymaginē dei in ſemetipſoſ per
praua op̄a polluūt. Cū p̄da reuertunt: q̄n enā m
mala ſua op̄atione pſpant. Puer egyptiꝰ eger ī via
remanet cū p̄dā aliquā a ſc̄i felicitatibz multimo
da adūſitate repellit. Tribz diebz puer ille iſerui
remāſit. Tres dieſ ſignificat vident̄ tres pſpitateſ
ſpeneſ: q̄ſ amatores mūdi ad accumulū vāpnatioſ ſue
plerūq; ſortūt: dignitas ſc̄i nobilitas et diuine Puer
gō reiuſ remanet. cū p̄dā dignitate nobilitate et
diuinaſ quibz delari poſſit non hz. Quē dauid cepit
tibi q; ac potū reſcit: q; huiꝰ p̄dā r̄p̄uſ m̄oꝝ d̄iter

ad se trahit, eius suaves delicias impartit. **Cū** vō
dauid exercitū sui dicit instituit, q̄ nō nūq̄ stigit
vt hō qui paup̄ in silo fuerat, locū regniis inter re-
ligiosos accipiat. **Cui** eos a quibz desp̄sio fuerat
iter sint, nō v̄ gladio v̄bo dei exerto lubricos quosq̄
et carnales quibz ī mūdo equari nō potuit, a p̄ua
sua opatione v̄bis et exēplis occidit. **Hic** nimirū
om̄s vō frequent et q̄ ex vsuetudie pietatis sue
stulta mūdi, eligit vt confundat sapientes et infirma
mūdi, eligit vt confundat fortia et ignobilia et rēph̄bi-
lia eligit et ea q̄ nō sūt, vt ea q̄ sūt destruat. **Hinc**
in pabola vitans dī. **Ex** ato in plateas et viros ci-
uilitatis, et paupes ac debiles teros et claudos, p̄elle
itrare. **Cui** at̄ sint paupes et debiles, s̄a satis dīm ē
Videam q̄ mō qui sint ceca et claudi. **Ceca** et claudi
vident̄ in p̄tine ad terrā afflictiois sp̄enē, quā sup̄
distinguēdo nouinaui? p̄uersitate. **Quae** at̄ dupli-
signat̄ noīe, p̄uto p̄t̄ duo ḡna hoīm secularū viz
et claustraliū. **Ceca** sūt q̄ lumē vitans nō videt nec
vidē appetit. **Claudi** sūt et nō ceca q̄ lumē vitans
quidē videt, s̄ corruptiois sue ponde cōtracti, rectos
in opatione gressus figē nō valēt. **Peceros** seculares
ampe q̄ oculo cōmis carētes et sua sensualitate se-
quētes, hesnerūt neq̄ itellererūt, ī tūbris ambulāt
et nolūt intelligē vt bñ agāt. **P** claudos claustrales
itelligē, q̄ assidua laōne et ingi meditacōe edorti,
videt, r̄ discernūt iter bonū et malū inter sanctū
et p̄phanū, sed tñ captiui duūt in legē p̄u, ac p̄h̄
claudicat̄ in v̄s om̄. **Quō** at̄ hos vel illos ad deū
sua trahit p̄uersitas? **Quid** vō ē p̄uersitas? **Itaq̄**
p̄uersitas ē afflictio? **Breuis** ampe **P̄uersitas** in
hoc loco ē mala conscia. **Hāc** p̄uersitate afflictio ē
esse nullus ignorat, nisi q̄ stimulos mordentis p̄u

gentis et tumultuatis consue non sentit. Quid itaqz
 tam ad aratru trahenda et retro non aspicienda
 qm punges consue stimulus urget? Duru e con
 huc stimulu mlti trne. Nupq pare et salute habet
 qui recalcitrat, sed stundit et stundit punit et
 affligit donec acquiescat. Consuam sepe si vis
 salus esse. Cui sequit ea nec errare poterit nec
 time. Cui no sequit ipe sibi testimoniu reddit q
 dapnatus sit. Consua eni sua iudicabit eu in no
 uissimo die. Inspiciamus tu p exempla si placet
 qualis ad uersione ducat que q mala consuena
 Cotingit pleriqz vt seculariu aliqs mole grauis
 criminu q nupq uoluit priis ponere modis qnato
 e in malicia et se pualuit i uanitate sua; tande
 aliqu ad cor redeat et ipam nimia pueritate et
 pueria mimietate scelera suoz horre mapiat
 Cuzq cepit cogitare mala q gessit et mala q me
 ruit qz exoranda sit cora deo et q dapnanda cora
 nudo. q districta iudex ueniat et q terribilit piores
 puniat. cu hec iqua et hys filia reuolue et replome
 sibi cepit in corde suo qnta putas undax flua sup
 consue nauē tuc ireuat? Quid in aquasset et cofrin
 gat pcellis salubrit fure tibi nauis illa zet pereat
 a uia sua pessima et a uita sua nequissima vt eo resi
 piscat et reuiuiscat melis quo salubris peryt. Hic pz
 ad filiu stulte irauudu. si tuus mortus erat et reuicit.
 Puerat et iuentu e. Hic gotalis cu ad uersione uene
 rit eo ppenisio satagit deo seruire quo se memit neque
 cordisse. sicq fit vt sua eu pūstas apud deu pmoueat
 du eu sp actiori pūa deplorat. Cotingit ite q clauit
 hu aliqs spu pulsatus iudie vel ire. curiositatis vel
 tepte letine seu aliqz miqz libz uingdu resiste neglerit

et longa dissimulatio assuefactus in vino vices aux-
erit inimico punitente deo cadat in culpa luxurie vel
aliquo gurgoris. Solet namq; signa distrectio pccati ali-
quonies puniti pccati: ut qui in foribus est sordescat adhuc
et sit sup modum peccatis pccati: qui diuinum pccati noluit
seruare mandatū. **C**u tū et in elās occasio ē corā-
tio nis: et in reprobis amulus dāpnatoris. **C**ū igit hō q
huic oī ē reatu suū videt: nōne angit et affligit a
ppa cōsāa cōuictus et cōfusus? Nōne tandē confusio
illa adducet iusticiā: et afflictio talis alleuabit cōsāz.
Corriget equidē maius pccati qd est pena pcedenti
vinoz: et occasione illuz corriget et leuioza vicia que
fuerūt causa illuz pccati. **S**ic nimirū mirabiliter cūta
disponete deo electis suis oīa cooportant in bonū: non
solū bona sed et mala q faciūt: qā qui stando segnes
esse poterāt: cadē pmittūt: ut feruētes fiat et mag-
ceidisse q stetitisse pdest: nū dāpnū ruine luctibz vbe-
rioribz recōpensēt. **N**am vō scdus diuinaz voca-
tionū modus ē vt supra dixi cōmōitio quā tripli-
cit fieri dissimulaz: fit enī cōmōitio p miracula sig-
nōzū: p exempla bonoz: et p vba doctorū. **D**octoribz
āt in hoc loco accipimz oēs augmēt etatis vel ordines.
a quibz vba salutis accipimz et audimz. **P**miranda
igit vocant qui exhibitio vel in se vel in alijs visibili
miraculo cōuertunt ad dñm. **I**n se vt cernis natus. **I**n
alijs vt in odemz q venit ad ihm nocte. **N**emo ei tāt
pit hec signa facē q tu facis. **I**n se quippe nullū recepit
se signū tuemē. **P**er exempla vocant q ad aspēctū vel au-
ditū suū etiā ad memoriā aliorū vici religiosi ex hys
quos pns adhuc scdm i carne retinet: vel futurū nā
erutos corpe suscepit aīo attendit: atq; vites quibz
illū effulsisse memnit: p vrbz imitari pponit. **P**
vba doctorū vocant q vicia voce p dīctū edifiātū:
et ad celeste edifiā cōportant. **Q**uā miranda et

tremenda sup nos e dei dispesatio in hoc vocatiois ar
 ticulo. Enuero multis datur vbu pccatiois bono suo:
 multis datur malo suo. Sic et multis subtrahit bono suo:
 et multis subtrahit malo suo. Illis dat bono suo qui in
 gaudio suscipiunt vbu et fructu afferunt in patria. Illis
 dat malo suo qui audiunt voluntate dmi et no curat face
 digna. Illis subtrahit bono suo q possit ex inde n subtra
 heret: sicpire vel fastidire ac ena itepne. ac p hoc gnu
 iudiciu iure. Illis subtrahit malo suo q vel ppt sua
 vel ppt aliena pna illud audire no merent. qui si au
 dierit a sua fortassis prauitate corrigeret. Qm in se
 licet sut qui vbu dei audire no possunt q ifeliciores
 q ena nolunt: q ifeliciissimi q et oderut. De pimo sip
 tu est: ipe dnm eta mudi fecerut eos miseros. De scdo
 plus em ad iracundia puocas e et filii medares: filii
 nolentes audire legu dei. De terno: isipientes et ma
 ligni oderut sapias. Et iteru. Desperixistis o rōsilu
 meu. Pimi iudicabunt vt negligetes serui: seridi vt
 cotumaces domestica: tery vt itepnetes timia. Pims
 quilibz ho loqui pt absqz scrupulo. Secndus nulls ex
 faali debz n qui vel ppt amana aut affirmate aut ali
 vel huius se ab eis exaudiri psumit. Si em me non
 exaudiri cōsidero: reus ero si margaritas an poros spar
 sero. Tercus q vbu dei subtrahit male no fant: q ex hoc
 saluti eoz pndet: qua etsi ex toto effire no valet: tu hoc
 ipm q salus qd no ex no audito nos loqui cōgerit.
 ming vapnant. Hic e q qm cu iudexis nos loqui cōgerit.
 a fisioni magis eoz q auersioni disputando opera dam?
 qa de rōsione eoz quodamō despari. Et de hys haden?
 ¶ Tercus at diuinar vocatioiu modus e inspiratio: qua
 multis modis fieri cōstat: sit nāq timore amore pudore
 apūctione deuotione itelligencia sapia: datione reddithoe.
 augmētatione et cōsumatione auglz grē. Que qm ad
 alia pperam? singllati euoluē suppedem? hoc solu cō

monemq; q; hec sola vocatio sufficiat p se ad uertedū
hoies; ceteraq; nulla sine ista aliqd; ualeat. fremat mūdo
pimat corp; tumultuet; istā. choruset; miracula; ap
pareat exempla; addant; et doctor; vba; magis p her
blasphemie nūmurationē. rēptus et irrisiones; detrac
tiones et p̄sentioēs. q; grē aut; iūtes; suscitabūt.

His itaq; de uocationū modis tanq; p excessū uictis
ad p̄positū redeamus. Venite iquit dñs ad me r. Cogi
tātī n̄ qd sibi dñs uoluit in hoc vbo uenite. omittit
suā. b. b̄jdi; i sermone sup; cāti. cant. lx. c. sic dicentis
Ostende m̄ facie tuā. Ad quod? Ut n̄ uideat se magis
oñde uult. Ita ē. Uideri uult nō uide. Cū em̄ ille nō
uidet? Ita fr̄es profus ita n̄ uidet. Et in hoc loco q;
rpe p̄ong; uenire uelle ad nos q; nos ad eū n̄ s̄muet
utrūq; tū n̄tariū ē ad etnā salutē. sed suū uenire n̄m;
p̄cedē. nemo sane mētis ignorat. Est em̄ suū n̄cī cau
sa sicut et sit n̄cī causa. Et em̄ n̄ ip̄e uenerit ad nos.
nos nūq; ueniēms ad eū. Sed qd; diuinū? Cūo uenit
qui ubiq; est? Cūo uenit p̄t q; nūq; deest? Cūo nō
enā ueniēms ad eū q; imobilis et imutabilis ē sup;
oīa et infra oīa. infra oīa et extra oīa. Utrūq; mirabi
le ē s; q; ip̄e uenit ad nos et q; nos ueniēms ad ip̄m
S; uideamus quō fiat qd; fieri oīmodis cōstat. Et p̄mo
de aduētū eī; ad nos. Aduētū ip̄m qd; r̄iptus est
Aduētū incarnatiōis. aduētū dispensatiōis. aduētū
aduocatiōis. aduētū ultime retributiōis. p̄mus in
plenitudīe t̄pm. s̄dus in cordib; el̄ōy; teraq; i nūis
lib; hoīs morte. q̄tus i nouissio die. **V** De eo quē r
loco posuī; aduētū s; dispensatiōis nūc agē itēndi;.
reliis omissis Venit itaq; dñs ad nos uel i nos dispe
satiue. n̄ mētē n̄cās illūat attendit et replet sui
amoris igne. Tūc uō eū i nos uenisse diuinū n̄ itēn
sioē solito s̄i desiderij feruore in corde sentim;.
Et q̄nto feruēntores sum; tanto eū p̄ntiorē credimus
Venit n̄ mētī aspirat; et uocē eī; audis; s; nescis vñ

veniat aut quo vadat. **V**ocē audis qz grāz sentis. sed
 nescis vñ veniat qz nō discernis vñ de iudicio se
 uecitatis an de p̄malorio bonitatis grā p̄cedat
Nescis quoqz quo vadat qz nō intelligis ad quē finē tē
 dat. **S**i at p̄ eo qz scire te putas quo vadat qz sentis
 qz in cor tuū vadat. tēno siḡ q̄tere is̄stas et vnde
 veniat. sane me aliud vñde posse nō p̄fiteor. nisi qz
 de eo cordis loco vbi nō sentit. p̄redit ad eū cor
 locū vbi sentiat. **N**ō enī de exterioribz nūsqz loci se
 dibz q̄ localit̄ adueniēs īgredit̄. sicut nec de interioribz
 aīe successibz q̄ t̄ralit̄ oriens egredit̄. s̄ īcomutabi
 lis in se manēs ab īc̄p̄ientia cordis ad exp̄ientā
 ei q̄ p̄dit. vel certe de p̄ntā potēne qua vbiqz ē ve
 niēs ad p̄ntā grē qua nūc̄ adest nūc̄ abest. transit
Est tñ et aliud qd̄ de aduētū ei qz sicut et de recessu
 ei qz figurat̄ dici possit. **V**enit siquidē ad nos duo
 bz modis. et duobz modis recedit. **V**enit cū accedit
 vel apparet. recedit cū abit vel euanesat. **C**ōdūqz
 venit vel recedit. de loco ad locū gradatū t̄nsit. **C**ōd
 vero apparet vel euanesat. ex ip̄so se nōis asp̄ibz
 ingerit vel eripit. **E**uanescē at̄ ē nō ad nichilū re
 digi sed ab asp̄i repente subtrahi. sicut de d̄no s̄p̄
 tā ē. **E**t ip̄e euaniunt ab oculis eorū. **V**enit itaqz d̄ns
 ad nos cū diuino nob̄ exāo ad v̄tutes erudit. **A**p
 parat nobis cū ītelligētiā sacre s̄pture quāqz enā
 nō mediātibz īuehit. sive cū subito lumē mire sua
 uitatis īfundit. **E**uanescat cū nos t̄opmate īma
 nibz adūfari dēlinq̄t. **C**ū euanesat mons cadēs
 desinit et saxū t̄ussert̄ de loco suo. qz robustiqz q̄sqz
 qui mōn̄ p̄t̄ v̄tutū altitudinē et saxo p̄t̄ firmita
 tē cōpabilis erat. magna et subitā tēptacōe p̄ster
 nit. **C**ū recedit paulatī fra alluuiōne cōsumit̄. q̄a
 t̄firma. t̄e p̄t̄ deiectionē vite cōpabilis. exigua

sed assidua tribulatione frangit. Venies at sine appa-
res subito letificat cor hois et p multitudine misera-
ni suaz implet oē aīal būdñone. et expectat suos fr̄s
monitis factis nō rēde debē. Unde nūc ē fr̄s hūm
vt occurrat obuiā ei. Ecce audistis q̄lit ad nos vēit
qualit nos vocat qualē nūc nūa idignis progat
Ecce nūc tpus acceptabile erit nūc dies salutis. et
tpus miserendi ei. **Exptū** qui tpe ē. **Bemgnus** ē em̄
spūs sapiē benignus et suavis ē spūs s̄ns. spūs tuus
o sapiā q̄ ex ore altissimi p̄dixit. v̄ssimulans p̄tā
hoīm p̄t̄ penitētis et delēg ea p̄t̄ p̄nāz. **Et quid?**
Et benignus ē nūq̄d in etnū benignus erit? **Erūt quidē**
sed nō illis q̄ audituri sūt. ite maledcā mignē etnū
llā subient scriptura. **Et nō liberabit maledcā a la-**
hys suis. Quisq̄s em̄ maledcā extremā siberit. q̄a
benignitate spūs s̄i in p̄tū atēpsit. demceps vō nec
p̄ sp̄m sapiē nec p̄ ip̄am liberabit sapiāz. q̄ nec pas-
sio xpi nec infusio gr̄e spūs s̄i illi v̄mā p̄derit. **Qua-**
p̄t̄ v̄lissimū si vocē ei⁹ audieritis nolite obdurare
corda v̄ra. nolite sp̄m ei⁹ monita. nolite negligē tpe
gr̄e qd̄ p̄sto ē. **Pensate fr̄es pensate** q̄ multitudinem
misdie progauit. quā uidi⁹ d̄strictionē quā ex-
cebit. **Qui nūc s̄mū pietatis penitentibz aperit.** tūc
iamā regnū celestis atēptoribz in etnū claudet. **Qui**
nūc salubrit̄ clamat venite ad me oēs q̄ labo. et o.
tūc terribilit̄ itonabit. **Itē maledcā in ignē etnū q̄**
o q̄ maledcā sūt q̄ hoc audituri sūt. o q̄ eēt misera
di si vlla eis demceps mīa posset p̄pēdi. **Dū igr̄ fr̄es**
tpus habem⁹ potupem⁹ facē ei⁹ in confessione. vt tā
horvendū maledictū possim⁹ euadē occurrā obuiā
saluatori n̄o. **Dispona** ascensionē in corde n̄o. ascē-
dam⁹ in montē d̄n̄i. vt pueniā ad gloriā regnū. **Dis-**
ficilis quidē ascensus. sed restabilis ī p̄uētiōe fr̄is

Eane quis nobis pponit gradus quibz venia^r ad xpm?
 sed in xpo ad xpm venimus in qnto et pueniem? Pri
 mus gradus aduentus nri ad xpm e fides; sedus dilectio
 teras obia; qntus pseueracia qntus incorruptio. **De pmo**
diat ipe dñs in euag. **C**ui venit ad me no esuriet vnq
 et q credit i me no siat vnq. **H**e de r. **Q**is q audiuit a
 pte et didicit venit ad me. **H**oc e. **Q**is q diuina audiuit
 inspiratione venit ad me. **r** p dilaoe sequit me. **H**e de
 terno. **E**i q vult post me venie abneget semetipm id e
 obediat prepto alio. **De qnto at.** **D**e qd dat m p ad me
 veniet et eu q venit ad me vnq pseuerado no eina fo
 ras. **De qnto di sponse in can.** **V**eni de libano veni corona
 bebis. **P**mos tres gradus aplos breuit s eximia sma
 plectit dices. **F**ides p dilaoe opat. **R**eliquos duos p
 semetipam vitas hns vbi exprmt. **C**ui pseuerauerit
 vsq in fine hie saluus erit. **r** incorruptione possidebit.
Hos qnz gradus sic habemus in libro sapie de sapto.
Intia sapie verissima e disciplina sapia. **C**ura g
 discipline dilao e et dilao custodia legu e illu e custo
 dia at legu sumatio incorruptiois e. **I**ncorruptio at facit
 primu deo. **V**bi pting subinfert. **C**orrupta itaq sapie
 dedunt ad regnu petuu. **Q**u e dicit fides q est funda
 metu ad pfrone deducet edificiu. **C**apit g. **r** cognitio
 vitatis e edificiu sine fabrica sua itau x fundametu e
 fides vera. **C**uia g i possibile e fabrica fide sine funda
 meto ita sine fide i possibile p e placere deo. **C**ue fides
 recte di corrupta discipline; q fides vera sp corruptat fa
 ve legē vite et discipline ne forte refluat ne forte in
 vaciu currat ne p spū vitatis spū sequat erroris.
Post corruptas disciplie sequit dilao vt disciplinā quā ap
 petis nosse studeas et dilige ne sit tibi molestā et grauis.
 licet aliquid videat eē nō gaudij sed meroris. **P**ost
 dilaoe sequit custodia legū r obia q teste. **hg.** pbatio

dilatans exhibens est opus. **O**portet autem ut ipsa obvia sit
costans sit vera sit hilaris sit affinis. **C**ostans illos obvia
non est qui ad ea que sibi placuerit tamen obedire apponit. **V**e
ra illos obvia non est qui pro lucro vel comodo temporalium obediunt.
Hilaris illos obvia non est qui cum murmure vel irratione
violenter quibent perficiunt. **A**ffectuosa illos obvia non est
qui et si rursus non audent rancorem tamen et malivolentiam
in pectore versant. **I**n operatione tamen obvia duplex solet
evenire periculum si autem in eo quod primo suscipis benivole
postmodum mutato animo tene magis cum rancore. **O**bia
vero amectenda est perseverantia quam unum bonum opus quod perdit
si perseverantia desit. **Q**ue bene consummatio incorruptionis vocatur
que incorruptionem inchoatam in via ipsa perfectam consummari et
coronari facit in patria. **R**ecte autem submisit quod incorruptio
facit nos primos deos. et quod huic soli permittat dei visio dicitur
domino. **E**t in mundo corde. **N**otandum tamen quod alia est incorruptio
quam tenemus in via atque alia quam possidemus in patria. **I**ncor
ruptio patet est impassibilitas corporis et eterna stabilitas cordis.
Incorruptio autem vite est castitas corporis et puritas mentis. **V**ni
ad meditationem sponse dei in mari. **P**ulchra est et decora si
lia idealium. **P**ulchra vero munditia corporis decora puritate
mentis. **V**erumptamen hoc sciendum quod hanc vite incorruptionem
per se nequaquam obtinere possimus in hac vita. **C**ritalibus enim
in hac vita munditia fulgeat. quantumque per fide polleat.
se tamen in semetipso portat unum corruptionem pati cogatur.
Integritate corporis sic quod servavit. ut non solum opera sua sed et ser
vavit ipso per quos opera sunt mortificavit. **E**t quod glabit per
omnia castum se habet cor. **E**x quo enim mens humana puritatis
auctoritate in primo puncto deseruit. ipsius cogitationibus non
conquarum non potest enim si velit. **E**rit tamen per gratiam dei quam et
sine termino volet et valebit sine impedimento. quam sicut
nra transibit in gloriam. quam corruptio inducet incorruptelam. quam
mulier. et fragilitas humana aminet sole claritatis. et

lunā mutabilitatis habebit sub pedibz deiectā viz et
 conlātā. Itaqz corruptio vie facit nos ppe deū sed cor-
 ruptio patrie facit nos primos deo utpote iam silēs ei.
 Et hoc ē qd' sup' dixi qz in quito gradu vsqz ad ipm pue-
 niens. **M**ulta quidē et alia opa sūt quibz venim' ad
 ipm vt ē elemosina ieiunū oīo et hys silia. sed hec et
 quēcūqz sūt talia sub aliquo horū gradū q' spēs sub grē
 continent. Ad fidē nāqz pūnet deuotiois feruor iusticie
 zelus et defensio. Ad obiaz delectacōe a malo et facē bonū
 abstinentia phibitor et obseruāna mādator. Ad p'fuerā
 vō fortitudo magnanimitas et tollerāna. Ad corruptioē at
 oīo mūda et ēplano assidua. et ēptis sili et tēnsa dīlō
 dei aliaqz q' plucia in hūc modū. **V** Ecce audistis frēs
 km quibz modis dñs venit ad nos quibusqz modis nos
 venim' ad eū nūc audite quales et quos vocat dignat' ē.
 Oēs inquit q' laborans et onerati estis. Venite ad me
 oēs qui la rē. Quonens vba ista sū euāgely recitant' in
 auribz fidelū. eleuato mox oculoz. tūsis pectorū. et
 suspicia cōstant' cordū. **Q**uare hoc? **E**tia recognoscim'
 p'fecto oēs recognosca' singuli q' laboramus et onerati
 sum'q. In labore et sudore vultus nrī vesim' pane nro
 et onē p'roz nroz oēs p'mim'. **O**ēs q' laboratis. **I**stud q'
 non ē discretū vt viz referri debeat ad eos tm qui la-
 borauerit et onerati fuerit. q' inuēs aliq' fuisse laboris
 et oneris expertes. et ipos nō eguisse nūa dei vocatis
Est at accipiēdū causalit' vt sit sensus. Venite ad me
 oēs q' labo. et onē estis. r qz vos oēs laboratis et onerati
 estis. **C**onclufit em' sūptura oīa sub p'ro vt p'misso ex
 fide ihu xpi daret' accidentibz. **O**ēs quippe peccauerit
 et eguerit grā dei. **L**aboratis et onerati estis. **S**i quis
 sub eodē sensu velit accipe laborātes et oneratos. vt
 sequēs dicto p'cedētis sit ex p'fisso. ego itendendū nō vico
Oīs quippe labor iuxta aliqd' onus dicit p' et eodē so. **I**ttū
 hūanas actiones cōsiderāti. liquido stabit aliqua d'ām

posse assignari. **M**ulti enim laborant qui onera non portant:
nulli autem onera portant quoniam in hoc ipso quod portant laborem.
Verbi gratia. **S**apientes pueros futuros referuntque artifices:
qui in penetrabilibus suis implet artes: nunquam onera
portare dicendi sunt. **A**t illi qui ligna lapides seu alias
quaslibet res hueris impositas portant et omnes ferre
et sub onere laborare dicuntur. **I**uxta hanc considerationem quod
leue aliqua molestia sustinet laborare simpliciter dicitur
sunt: qui vero graue et quod super vires suas esse videat portant
iure onerati esse narratur. **D**icitur ergo. **V**enite ad me. **o**. **i**.
Laborantes itaque et oneratos possunt accipere primo utriusque
partem iudicium ut ac gentile: de hinc utriusque sexum uerum
ac mulierem. **D**emum diuites et pauperes: religiosum et seculare
et actiuum septem omnibus mentem et septem omnibus grauium
videant et leuiter: sanum et infirmum. senem atque iuuenem: ut
reuerens sit ois homo cuiusque sit septe aduocatus etatis
et sexus. **S**unt enim nulli est iuuentus sine labore atque onere:
ita nulli est iuuentus sine labore atque onere. **E**t uerum quidem est
vniuersali quod homo nascitur ad laborem: si aliquid ut dicitur res spiritum
aliquid absque onere est. **S**unt autem multi labores et multa
onera. **L**aborabat itaque iudeus ab imo in custodiendo leuam
legis: gentilis autem totus et sepe fuit sub onere diaboli: ut se
uirtute. **L**aborabat item et adhuc laborat masculina uita
mestice puisionis: si mulier addita iacet sub onere maritalis
dianationis. **D**icente ad eam dicitur. **S**ub uiri prete eris et tunc
dianabit tu. **L**aborat diues tipo elationis: pauper uero opprimunt
pondere tyrannice dianationis: sicut scriptum est. **V**enatio leonis
onagru in hemo: sic pasua diuitum sunt pauperes. **L**aborat
religiosus abstine se a negotiis secularibus: sub quibus totus
fuit in uolens nolens homo secularis. **L**aborat in omnes custodire
die inuentionem suam: quod patris predicta sub pondere patris gerunt.
Laborat subditus qualis digna exhibeat reuerentiam et
obsequium patris: platus autem omnes sollicitudinis portant: tanquam

deo cone pro subditis redditur. **L**aborat et replating quo
 placeat deo; quo pfinat sibi et primo; actus vo sub one
 actionis desudat ventos et pluuia mudanoy negonoy
 tolerat vt cortine tabernaculi in sua puritate pmaneat **V**
Laborat teptanoē carēs in custodia sui et passione **V**
 sed aliq multax teptanonū pondē pgrauat. Laborat idēota
 saue tm q sibi ruemat; leatū at magno se sponte subdit
 oneri auisitatō; saue appetēs et auiose iuestigās naturaas
 et causas. motiones et mutanoēs rerū singularē. **V**idi tāt
 salomon q hoc quoq cēt vanitas et afflicto spūd; eo q t mē
 ta sapia multa sit idignano; et q addit snāz addit et labore
 sanus et si nulla tribulacōe laborat; ipa tū huānaz nūtia
 tū uinissitudo. eig labor est. **V**isito at sua ipfirmitas onē
 laborat enā senex tedio vite pntis nuenit at sub onē ē
 naturalū trentiuoy; portās pondz diei et estus. **I**taq si
 recte sideras si diligēt ipias naturā huānaz; qd aliud
 q laborē et dolore sideras? **Q**uid hz ampliq hō de vnuū
 q labore quo laborat sub sole; n vamtatē et afflictionē sps
Vlibet iter her vndeā illa ysauē onera ad medū adducē
 et oneratis istis p m iterptationē nom dūtarat ad aptā
 nā pphenā ordme pseq nō est mī; ppositi. **I**n pimis qd pomt
 onus babiloms; qd iterptat cōfusiō. **O**nus igit babiloms
 portat iaredulit; qui p cōfusiōnē iaredulitatis et maloy opm.
 semetipos cōfusiōi et maledicōi pparat. **O**puit cōfusiō
 mentes eoz; et id cōfusi sūt; qm dō spreuit eos. **V** Subdit
 onus philistym; qd sonat potione cadentes. **O**nus ergo
 philistym cōgrue ipomt misere mulierū; q tam viro q
 sibi potione mortis pbut; et tū eo pit de statu felicitatē
 cadens; leges miseriaz et mortis quas meruit ipa pper
 siq portā cōpellit; sicut ipi a vno dō. **I**n dolore paries
 et sub viri ptate eris. **V** Adūgit quoq onus moab. et
 moab iterptat de pic. **E**t onus bene portāz dicunt;
 oēs qui pauprate et topia tpalū pmut; q pvarianōis
 pmi pīs ade potissimū in ipis cape expmētū possunq;
 qui nō solūmō ptoy s; et erūpnay sarinas de pic qsi
 hēditaria deuolutōē q fily trahūt. **V** Subfert onus

damasci qd' dicitur sanguis ponis vel sanguis ofalu. **O**nus at
damasci portat hores huius ferule q' p' hoc q' scilicet a negocia
tam considerat q' n' desinere tractat q' vix aut nullatenus
sine p'io pagi p'nt' sanguine quodammodo bibit et ofulantiq'
p'nt' q'nt' l' u' aiq' maculari noscunt. Si at' in ip'is negotijs
p'nt' volutaria committeret no' ia sanguine biberet vel ofu
larent sed ip'o sanguine involuerent et immergeret. gles illi
sunt de quibus dicit p'nt'. **V**ni sanguine d'clinate a me. Et
ysaias. Manus v're sanguine plene sunt. **E**t tales vniq'
no' ad onus damasci s' ad onus p'neret egypti qd' iterp
tat' t'bre. **O**nus at' egypti portat p'iores nequissimi q'
maline sue t'bris exeret q' se mala sequat' scire non
curat: et qui ad hunc vltatis venire sumope debent
t'bras suas semp' deteriq' petando auget. **V**t em' b. Greg
ait: h' hoc plerūq' h' u' n'us atq' p'nt' q' mox vt in culpa
labitur sui adhuc longiq' ignitione separat. **H**oc p'm nāq'
mala qd' agit mēti sue obice an' oculos cōmō iterferit
Vn' fit vt aīa p'nt' volutarijs t'bris obfessa: postmodū
bonū iam nec qd' p'nt' agnoscat. Lux q'ppe vitans q' subti
lit' reprobos culpas examiat quo habita negligit' eo p'mittit
d'p'ndiq' iudicāō vt nec amissa requirat' et n' ab actu re
pellit' fugit a sensu. **S**equit' onus deserti maris: p' quod
pondus miseriar' babilonis recapitulat'. **M**are p'nt' scilicet
significat' desertū vō d'lectū d'. **O**nus gō deserti maris
d'erelict' s'li portat em'ay plati q' amaritudines et p'rellas
p'nt' s'li quas p'nt' d'eu' velinque curauerūt: in p'nt' s'ō sub
ditos cursu subire spellit'. **D**e hūc ponit' onus duma
sue ydumee. **D**uma em' regio ē ydumee. **D**uma iter p'nt'
facē ydumea t'rena. **H**oc onus portat' actiu' qui terre nati
actiones ac domestias sollitudines p' s'ribz r'eplacioni va
nitatibz exemplo marthe p' s'ore laborans pie sūmistrat
at' p' hoc a r'eplacionis ubilo se q' tarentes in asp'ū dei
reputat'. **V**n' est a' g'ne sibi on' hoc arbitrā' beati ex
h'mat' et gran' amplexates si r'cedet' eis n' r'eplatio
ubilare deo in voce exultant' q' implicari negoio ter

vene actiois. Et quater ipos actiuos sut pleriq q vany
tribulatioibz et teptatioibz fatigant recte oneri, duma co
tinuat onus i arabia qd sonat capestris sue huilis. Cam
pus vt nosse locus certaminis e. dyaboli aut m capo est.
vel q i miles parus ad pluu vel tanq leo rugies et arauens
vt iuenat que deuoret. Onus g m arabia portat q ponde
teptationu pmit q molestias carnis aut spūs patit. cui
colluctano e tam adūsus carnē et sāguinē. q adūsus spū
talia nequire i celestibz. Si at et arabia huilis interpret
recte onus i arabia portat qui m teptatione ostituz sponte
se huiliat. et ex huiliato corde dei adiutoriu con aduersarij
tela implorat. vel recte q teptatu sua adūsitās huile ac
triste reddat. que pspitas supbū et letū fanebat. ¶ Ge q
onus vallis visiois. q iherlm a ppha expunt. rō q i valle
sit sita sed ppt reprobos mores despectue ita sit agnomata
Onus istud agne di portatē leātus. sue pūs mūdi sapie
deditus. q q multina e apud deū q i valle ong sue curio
sitas portat. et arbitates se p sue subtilitatis visu oc
ulta penetrat. ab occultoz detery caligat vitate. ¶ Na
vero sequit onus tyri qd di angustia. Onus tyri. r an
gustie portat q dūsay i firmitati angustias tollerāt.
q horipm qd eis viuē dat sine doloribz et erūpmis hūstige
nō pmitit. ¶ Onus vō iumētoz austri extremo m loco
pomp q noie reliqe duay tribuū designat. q sorys iūsm
grātibz m tra sua resederāt. q relique iumēta dicunt.
ppt deprauationē sue fidei. austri vō ppt sitū loci. Tribz
enī iuda et iuz bēvamo ad austrālē pte sēc pmissiois
forte atepant sue possessiois. Onus igit iumētoz austri
portat iuuenes et pnpue m sū religione viuētes. qui rē
dūnt iumēta ppt fortitudinē virū. et austri ppt maloz e
nālū iantioy. Hy tanq forma iumēta m calidū regio
mibz imozāta portat onera iuuenitū. tolerāt grauiorez
hūctas carnis. ferūt ppenfū rigore disaplic. et seniores
semp aduūat m oī labore. ¶ Sz q fastidiosū eēt de qnti

tate et quietate laborum et onerum singulorum tractare: labori hoc
per exanimo relinquere durissimum. Hoc solum moderamus quod si labo-
rati et onerato ad gratiam domini ipsi vocante veniendum induit.
**Ad quid? Ut requiescat a laboribus suis et allevientur ab onere
vires suis. Nam subdit. Et ego reficiam vos. Cuius est ad me oculus
qui respicitis me: et ego reficiam vos. Quid est reficiam? Huius
hoc equum est. Reficere enim est reparare redimus redintegrat et
alimur refocillare. Triplex ergo in hoc verbo commendatur eius
largitas: cum triplicem nostram necessitatem. **Erant siquidem perditum
et ad inopiam redacti: erant contracti et corrupti: simus
adhuc esurientes et ieiunum. Perditum erant propter peccata peccata
bia: corrupti propter peccata culpa: ieiunum sumus propter cotidiana de-
sidia. Ipe autem secundum diuinam gratiam suam reparavit nos: remtegit
nos: refocillavit nos. Reparavit propter passionem et crucem suam: rei-
tegravit propter resurrectionem gratiam: refocillavit propter visitationem assiduam.
Antequam repararet nos erant filii tenebrarum et perditionis: antequam
reintegrait nos erant filii miseriarum et iniquitatis: et nisi
continuo refocillaret nos egentes fame et squalidi permaneremus.
**Sed non est preceperit inveniendi quod refocillatio ipsa sine refectio
triplex est. Alia est inopiam alia proficiendi alia proficiendi. Inopiam
tes alimur pane laico sine ordinariorum proficiendi pane sancto et mundo:
proficiendi manna de celo. Panis sapientium est sanctae purgationis: pa-
nis proficiendi est sanctae deuotionis: manna proficiendi est pura contemplatio.
**Attende singula. Nonuit quod veniens ad resurrectionem et afferens
ad dominum de regione dissolutivis sanctas multas onerata panis?
quod alium dignum est audire a domino nisi illud apostoli? Tu sita alie
aut certe sede sub scabello pedum meorum? Nec tamen vilipendenda
est panis illa vel sessio: ubi peccatrix illa purissima veniens obti-
nuit panem. **Sedenti itaque ad pedes domini ihesu et recogitanti
oculis animum suum in amaritudine anime sue: apponit a domino panis.
non quidem subtilis et candidus: sed asper et hispidus sicut ordeum
asperum et hispidum est. Panis iste afflictio anime est: ordeum vero
spernit panis hic est contritio vera confessio pura: itensa voluntas
penitentia: et deo in corde ac alio satisfaciendi. Panis hic
colligitur ex consideratione peccatorum: colligitur timore iudicis vivorum**********

atq; mortuoz: coquit metu rehenalū tormētoy. **Panis**
 sic collisus et sic affectus ad pedes dñi comestus gñat sancta
 tē sñc: vñ purgationē. **Magna** q̄ppe sanctas et sufficās
 refectio ī nouis mersis: q̄ vñ nō mordeſ mala cōsīa de p̄
 veritib. nec a spe repellit p̄ malā volūtate hīrā de futuris
Hic panis nō īconuēnter dīcī p̄t laicus eo q̄ multus eadē
 m̄ serulo positus ad manū ē. **Ordeanus** enā dīcī p̄t q̄ suos
 nō filioꝝ abus ordeū est: et īpīctes nondū acceperūt
 spm̄ adoptiois: sed spm̄ hñt īterī seruitutis ī timore.
 sicut ex ip̄oy voce p̄ p̄pham dī. **Sicut** oculi ser̄ ī ma. dō. f̄
 ita o. n. ad. dō. deū nem. **At** vbi pressu ip̄is q̄ eiusmōi ē
 iam cepit respirare et aspirare ī libertatē glē filioꝝ dei
 et timore deposito iā adeptus fuit spem̄ venie p̄p̄ bonā
 voluntatē suā: p̄tō q̄nā dignū habebit̄ rui a dño dīcat̄
fili surge et sta sup̄ pedes tuos. **Et** itē. **Arde** huc vt tā
 gā te fili mi. **Arde** p̄ bonā volūtate. vt tangā te p̄ deo
 hoīs īfusione. **Stabit** igit̄ ad mensā magnā vt vīdeat
 fanē dñi ī ubiloz vt comedat panē corā dño: panē vtiq;
 sñi panē mūdū: panē coloris candidi. saporis eximij:
 panē ex simila suauitat̄ affectū. et igne diuini amoris
 coctū. **Panis** iste filioꝝ ē sue amicoꝝ: qui tam fidelis q̄
 fiducialit̄ clamae p̄t ad dñm̄. **p̄** nē qū es ī celis: pa
 nē vñm̄ coti. da no. ho. **Panis** est scā deuotio. panis
 grē lacrimaz. **Hic** panis aiāz esurientē replet bonis et
 īfundit nobis medūā habūdāne suauitat̄. **Et** panis
 vñ dīcī p̄t sñs p̄p̄ vītutū exānā et candidus p̄p̄ lūis
 opa: et tam mūdus vt nullū eū edē liceat n̄ sacerdotibz.
Barrodo dī q̄ sacra dās vel sacrisina pro p̄p̄ offeres
 cui ḡ talis nō fuit q̄ p̄ vite merito sacrisina oronū dig
 ne pro p̄p̄ īmolect. tā scē mēse xpi p̄tiāpare non debet
Et nō q̄ sicut ē panis pane suauior et abz abo melior.
 ita ē et status statu felioꝝ: q̄ is qui pauloan̄ sedebat

ad pedes ihu p spm timoris et maducabat i genu suo
panē doloris. iam nūc p spm pietatis surgit. p spm sciēcie
pfiat. p spm fortitudis ascendit. p spm cōsily accedit. p spm
intelligēcie diligēter iunctur et cōsiderat qd mēsa pūssami
has dulcedis contineat. Spūs nāq; pietatis facit eū deuotū
spūs scie discretū. spūs fortitudis ad sua aduersa validum
spūs cōsily ad adūsa aliena caritatum. spūs intelligēcie ad
diuina speculatum. vt vide iā incipiat q sit voluntas dñi
bñplacēs et pfrā. et exultet in mīa diuina. **V** Et ita qdē
se bz status pfiētū et pcessus de vīte i vīte euntū
Tu quoq; bone ihu pasti m dulcedie tua ita inqūa pasti
abū illoz. et p varietate pfectū sapore diūsi facit iter
narū suauitātū. Que at est pparatio nbi pfrōz. māna
ē et de celo venit. māna ē absconditū qd nemo nouit nī q
gustauit. abū ē sicut iōpabilis ita et iēssabilis. et solū
spūs sapiē mīstrabit illū. **C**eteri nbi de tra oriūt. orti colli
gunt. collā aterūt. triti sfiētū. sfecti coquūt. et sic demū
comestibiles efficiūt. **O**īa hec studij et laboris hūmī sūt
et singulis vītibz assignari pūt. Nā de corde puro q; de tra
bona p affectū oriūt. p appetitū colligūt. p discretione ste
rūt. p appbanone sfiētū. p amore coquūt. et tūc demū
abiles esse mchoant. vt frequēcia suauitat. cor afficiant
Sola at cōtemplatiōis puritas q; māna de celo venit atq; i
momento et in iū oali mīrabilis affiat et iēssabilis iē
briat aīas fidelē. deā dūtaxat q; digna erit visitari. ita ab aliis
simo. et vti nā suauī abo. **D**e hys refectiōibz m cātoz cāhorz
scipm ē. **C**omedite amici et bibite et iēbriantū hīm. Incipie
tes et pfiētes vorantū amici et comedē et bibē morient.
hoc ē nī labore et frequēti studio vītes in ventre aīe gere
Pfecti at hīm noīant. vtpote m suplatuo iā gradu sfiētū
qui et iēbriari exhortant. cōtemplatiōis vīz dulcedie a san sībz
corporeis m sursum ducētis spūs alienari. **S**icut cū ebrietas
mentē euertit et penitus sui timore reddidit. ita cōpla

bonis impetibus aiaz qua subleuat ab oi sensu corpore capit
 et q̄i in obliuione sui fundus abduat. **T**uc accendit et ifla
 mat ardore misericordie et sopitis vndiq; carnalū voluptatū
 illecebris extictis om̄i mūdialū cupiditatū fallacijs. remou
 a medra corpeay plitudinū fantasys. et cogitationū com̄i
 ipedimētis: tota fertur in amplexū s̄bi ad oculū sp̄si. ad
 coniuū xpi. **I**bi gustat q̄ suauis ē dñs q̄ magna multitudo
 dulcedis eius. **I**bi refectat a turbine et a pluuia: **I**bi sedet in
 sponsi umbra. **I**bi māducat illud dulcissimū dñe suauitat
 māna. **I**amq; digna erit audire a dño. **V**eni sponsa mea
 colūba mea p̄xima mea. **A**d quid? **U**t vincerem dem sede
 mēdū vt vincerem dem māna absconditū: vt vincerem dem edē
 de ligno vite qd̄ est in paradiso dei mei. **N**ō iam sedebis sub
 mēsa cū seruis. nō stabis ad mensā cū filijs: s; sedebis ad
 mensā cū p̄s familiarib; vt de bonis dñi gaudcas et comedas
 cibū illū quē ignorabas tu et cōs p̄s tui. **D**ulce pre omni
 fructu frumētū vim et olei. **T**alis p̄fecto aia cū de pene
 trabilib; sponsi p̄cessit: plena caritate et dilnōne tēnuata
 et in se redierit. puto si itroget vñ venit aut qd̄ audierit
 in secretario dilā sui. q̄ ex medra habūdanne suauitatis
 illiq; qua refecta ē eructuās ex sinā vñdebit. **I**ntroduxit
 me rex in cellā vmaria: ordinauit t̄ me caritate. **E**t iterū
 sub umbra illiq; quē desiderauerā sedi: et fructus eius dulc
 gutturi meo. **H**ec ē fr̄s mei refectio aiaz fr̄ay: hec pas
 ma dñicaz ouū. quā laborantib; atq; oneratis ad se venē
 tib; dñs p̄mittit dūcē. **E**t ego reficiā vos. **N**e si patenter
 dicit. **E**go pabo in cōspū vñ mensā: ego vobis p̄parabo
 reficōne: p̄mpantate singloz differentē. **E**go noui fig
 mētū vñ: ego noui p̄fectū vñ. **E**go noui quid expedit
 singulis: qd̄ zuemat vniūsis. **S**i veneritis ad me et m̄se
 viti in sermone meo: m̄esurā reficōnis bonā vobis oib;
 dabo. sed alio refectā hoc ē simpliat̄ repletā. p̄ficientib;

coagulatā hoc ē atūsio mbz et quibusdā p̄ssio mbz repletā:
p̄fectis sup̄efferentē vol sup̄cumulatā. **Quia** p̄pter nolite
tardare nolite formidare: venite ad me et ego refina vos
Ego sum panis vite. ego aqua sapie. ego splendo: lucis et
ne: ego vitis vera et vinū cor hoīs lenificās. ego cyamoniū
et balsamū aromanzās. **Ego** sū granū ordei. penitentibz:
ego granū frumētī p̄ficientibz: ego dulcedo mellis p̄fētis
Ego panis de celo veniēs hīs omīe delictamentū et oem
saporē suavitatis. **Ego** sū lux mūdi lucifer dies et sol ius
tiae. **Ego** viola orti: ego flos cāpi et lilū cōnallū. **Ego** sū
via vitas et vita: ego sū mirra elā: nardus odonifera oli
ua fructifera. **Ego** sū fons ortorū putez aquaz: viuēnū et
vena grāz. **Ego** sū verna p̄torū grā iustorū et gloria scōrū
Ego sū adiutor paupm et p̄ orphanorū et index viduarū
Ego sū dñs seruorū p̄ filiorū et sponsus fidelū aiaz. **Ego**
inuabo pusillāmes. refonebo flebiles. et solabor flentes
Quod p̄erat requirā et qd' abimū fuerat redimā: et qd' fecit
tū fuerat alligabo. **Quod** infirmū fuerat solidabo. et qd'
pigre et forte custodiā. Venite ḡ ad me et ego refina vos
omībz oīa sū. oēs iūto dimittē vos ieiunos nolo venite
ad me et ego refina vos. **Dequit.** Tollite iugū meū
sup̄ vos. **Quobz** modis p̄nt her vba accipi ex quoz altero
diuina benignitas. ex altero sapia dei magisre imēdat
Sapie in hoc q' i tam breui clausula oīs rē viuēdi nor
ma ē exp̄ssa. **Benignitas** vō in hoc q' suū iugū appellauit:
et hoc nos trahē monuit. **Quō** benignitas ei' i hoc imē
dabilis appareat attende. **Tollite** iquit iugū meū sup̄
vos. **Meū** in quā. **Ac** si dicat. **Iugū** quoddā iposui mī. et ipm
iugū ē caritas qua diligo vos. **Hoc** ḡ iugū meū tollite sup̄
vos. et diligite me q' p̄or dilexi vos. **Vide** hō si nō infirma
hic elurefuit benignitas dei. **Cui** de' ē et creator omī
seloz. iugū dñi omīs nō dedignat' trahē nobisū. **Nec** sic
fide sibi iudicauit vt eet iter nos et sup̄ nos sue p̄ntia

maiestatis in dicit ad nos et eēt i nobis tanq̄ vniū ex
 nobis tū p̄ p̄ntā suscepte hūilitatē. tū p̄ grāz mutue di
 lāōis. **N**ūquid tante ac tali benignitatis ymo vt ita dicā
 hūilitatē eiū igratus eē potis? **V**enerāe fili adam ī sal
 uatore tuo sacratissimā eiū sublimitatē. sed nō ming ad
 mirāe succerrissimā eiū hūilitatē. **R**ecuerere ī illo q̄ de
 nō ē. et nichilomin⁹ amplectē q̄ caro et fr̄ nō est. **T**alē
 ugn̄ dilāōis cū eo. qd̄ nō est aliud n̄ vt itēdas redamaē
 eū q̄ amant te. **C**otende dilige certati dilige. **U**ere q̄ntū
 potes p̄uere tū nō potes. q̄ ab et̄no dilāōis. et amplius
 dilāō tū adhuc ming dilige. **D**ilige tū creatorē tuū.
 re de p̄tore tuū. dilore tuū q̄ntū potes et ex q̄nto debes
Nā potes parū et debes multū. vel ponā debes ex mul
 to. ex toto corde tuo ex tota aīa tua et ex oībz viribz tuis
 idē ex oī qd̄ sis et es et potes. **C**erte si milies et milies
 tū eēs et faves et posses q̄ntū es et sis et potes. ex hoc
 totalit̄ toto dilige tenēris eū. **E**t si enā ex toto hoc diliges?
 qd̄ es tu ad deū? **R**ēdebo tibi iquit heliū q̄ maior sit d̄s
 hoīe. **E**t p̄ior dedit illi et retribuēt ei. **Q**uis ampli⁹
 dilexit eū. vel q̄s salte eque dilexit eū. **I**p̄e nimirū nos
 p̄redit diligēdi īchoatione sicut p̄redit et iutate. **I**p̄e
 nos p̄redit diligēdi ītensione. sicut p̄rellit maiestatis n̄re
 sitate. **F**ac ḡo hō qd̄ potes. et si q̄ntū debes non potes
Diligit p̄h̄s eū p̄ eo q̄ creatoris ab illo ē. **O**ras agit p̄mo
 q̄ voluit eū ponā eē aliqd̄ q̄ nichil. **S**ed q̄ ponā hoīem
 q̄ntū peris. **I**no q̄ virū maḡ q̄ feīam. q̄nto q̄ literatū
 ponā q̄ ydeotā. **V**ide tu o xp̄iane si nō multo amplius
 et excellēti⁹ gloriandū tibi sit. **E**tēn te d̄s tu⁹ creauit
 ab errore p̄m̄ delicti p̄ baptismū te absoluit. fide sua
 et sacris te ībuī. **R**ex multis enā p̄culis te eruit. et
 absq̄ vllis tuis meritis ad sibi seruēdū te vocauit.

uob̄

et multa te spūs suauitate ditant. Quid q an hoc omnia
morte sua et tali morte te redemit. q p te redi cōspu et au
ctig: voluit vicia et alapas vbera et spinas spua et blas
phemias p te sustinuit. Cūtu putas in hoc tibi benignitas
exhibuit. qntū ppter hoc a te amari pmeruit. Q q ifelices
q ifidelibz vctiores. q tantā ei benignitatē vilipendēit
aut obliuioni tradiderit sue enā atēpserit. Digni plane
q delectant de libro vinētū et ai iustis nō scribant. Ecce
quō benignitatē vni ihū. v benignissimā dignationē eius
inēdabile aspirimq: cū ipē nobis dicat tollite iugū meū
sup vos. **Q**uam vō qntū in vbis istis de sapiā dei amica
nomb capes. si pfunditate ipoz digne pspice posses. Et
docet oēm hoīes sciaz. q cōcludit oēm sacra scripturā. q vē
tio pondus posuit. qd sine pondē pferre potuit. Videat
q quid sit tollite iugū meū sup vos. Iugū xpi ipō mō vsu
seruauū dicimq qd ipi sub scē religiois hētū p fessi sumus
P hoc qd dicit tollite. significatē voluit q libera ellōne
et volūtaria deuotioē. iugū ipm subeundū sit. Tollē igit
iugū xpi ē nō coactos s; spōtancos seruituti ei9 colla sū
mittē. Et si em sūt aliqui quos ad mōstrā vitā cogat ifir
mitas. cōpellat paupias. nō hic resideāt aīo. s; faciāt de
nōitate vtiusē mutando itenacionē. et hic ipa nōitate oc
casio nō nocēbit. ai ad vitatis normā itenao dicitā fuerit
Dicit itaq. Tollite iugū meū sup vos. Ac si dicit. Corā
vobis q posuū est iugū meū. s; penes vos sit xplū vīm
Si vultis tollite iugū meū sup vos. si vultis pfrā eē ven
dite oīa q habetis et date paupibz. et seqm̄ me. Nouit dō
frēs hūi q bonū est hoī si portauit iugū. sed de tollendo
eo cōsilū dat nō pceptū. ne nos ipunge videat in hū gres
sionis reatū. Si em pceptū daret oportēt oēs hoīes obe
dire. vel pro tobā ethnalit pice. Sed q cōsilū dedit. qsi
in nra volūtate posuit vtrū velimq iugū ei9 tollē sup nos
Et hoc idubitable teneamq. vt si semel nos iugo eius

affixerimus, iam ab illa die nō liceat nobis de mōstero
 egredi, et collū exente de sub iugo regule, qd̄ ante q̄ tolla
 tam liate qm̄ libe possimus refutare. **P**ter qd̄ et beatus
 bñdictus legislator nē formā daturus tollendi iugi, nō statim
 tollentes in ip̄o tunc voto affixit sub iugo p̄manēdi; s̄
 anū t̄tegrū p̄barom̄ simul indulget et delibētiōi, ut
 vix p̄bet seip̄m hō s̄ possit et delibēt an velit ferre iugū dñi
Ac si d̄ip̄lo suo v̄bis philosophus dicat, dū delibētam̄ quod
 semel ē statūendū. **A**t si statūis irrefragabile erit. **E**x quō
 sibi vult q̄ iugū potius q̄ chamū et frenū dñs tolli cōsultit
Nō sine causa hoc fr̄ū esse reor, sed multi aliorū gr̄a mysterij
Et si in melis aliqd̄ in p̄mptu nō habuiss̄, ego qd̄ nū videat
 exponā. **N**on igit̄ ad equū aut mulā q̄ chano regūt̄ et freno
 sed ad bonū fieri significatiōe voluit, cui specialit̄ cōpetit
 applicari iugo. **P**equū designat̄ ambiciosi, mulā luxuriosi:
 sicut̄ scriptū est. **N**olite fieri sicut̄ equus et mulus. **H**oȳ aut̄ si
 dixerat nō maḡ auent̄ ordinē mōst̄ro q̄ equus et mulus iugo
 sine enā holocausto. **A**d bouē q̄ nra veritat̄ cōsideratio, qm̄
 ad ip̄m fr̄a videt̄ eē significatio. **V**ade aut̄ sapiens o piger
 ad formicā et disc̄e sapias. **P**otat̄ et hic d̄icē saluatori. **V**ade
 o secularis ad bouē et disc̄e ab eo religiosa cōsationē. **I**n
 eis op̄ationibz p̄pende potes abrenūtiatiōe cultus secularis
 hūilitatē cordis, ad platos obiaz, ad d̄ip̄los sonalē vitam.
Ibi notabis ordīs istancā, ibi passiois industria, ibi lāo
 nis studū et suffragia t̄fessionū et hys filia. **E**t audi quō
Hoc aīal vix bos iugo submitti solet. **E**t enā aīal mūdū.
 esu hūano cōcessū, et diuino sacrificijs aptū. **I**taq̄ q̄ bos
 alligari se parat̄ significat̄ q̄ iugū dñi tollē et portare
 volentes, abnegare semetip̄os sibi, et sub alienis ip̄eris
 i mōst̄ro regē debēt. **E**t cornibz alligat̄ designat̄ hūiles
 nos esse. **P**cornū nāq̄ sup̄bia ex p̄mit̄ sicut̄ scriptū ē. **N**olite
 extollē in alnū cornū v̄m̄, nolite sup̄bia v̄am̄ enge cōn

deū. **P**orum g^o alligari ē supbia nram sub vincto amoris xpi
vestigē. **E**t at in iugo ibinant boves signat oporere
nos caritate scintillato casto ipende amore honore iure
pueris i firmatibz alienis p posse curte. **P**er hoc enā
q bos ligatus ruminat admonent claustrales: licet dis
cipline legibz corporaliū astricti: corde tū et ore incessanter
sacre sēpture mīsta ruminare. **E**t bos vngula diuisa bz
sicut q affrū ad duo dirigi debet. Vngula pedis bouis est.
sicut sēptū est. **P**lanta pedis et planta vituli. **P**er pedes
at vt notissimū ē designatur affrū. **S**i g^o vngula diui
dit q gemino mouet affectu. amore boni et odio mali. **V**t
certe vngula diuidit q proximor nouit et psequitur. seu
felicitatibz gratulari et miseris cōpati. qui sicut bz aplū
gaude nā gaudentibz flere cū plentibz. **E**t bos arando gle
bas vertit. notat q claustrales diue sēpture iuglac de
bēt misteris. sibi ad deuotionis pfectū. primo ad eundi
homō augmētū. **E**t enā nerrū trahit apte denūtat qmē
venerationis sit q certiaz dei merito et pabz adiuuando
pmouē p̄t. **P**urrū nāqz enā figurat sicut p̄t ait. **C**urrū
dei deā mltibz multiplex. **C**urrū g^o bos trahit qū p mili
tante enā religio sus sp̄ia fidelit̄ n̄ recedit. **E**t enā mū
dū aīal est et veso l̄ntū: declarat imitanone dignū eū q
iugū xpi pie portatē studuēt. **B**ouē quippe comedē ē ex lū
religiosi scis actibz uis imitādo q̄i cōpate. **B**os enā in
sacrificio et holocausto dñi offerri solet. **S**acrificiū dicit
hostia cuius porcio aliqua t̄ altari cremat̄. reliq̄a t̄ vsus redit
offerētis. holocaustū vero ē q̄ tota cremat̄ in altari. **B**ouē
ignē n̄m t̄ sacrificiū dñi offerim̄ qū pponētes hūi liare
aciās n̄as et affligē. carnē ieiunij vngula aliq̄sp̄ s̄i op̄o
exn̄as: accedēte mādato p̄oris et aliud impante: venūde et
hūilē a p̄posito n̄o desistim̄. **N**empe q nram relinq̄m̄
tentionē et volūtātē frāgm̄. hoc in dñi sacrificiū accēdi
Et at nram comoditate et vtilitatē facim̄. **B**ovē q̄ in v̄sū
n̄m de sacrificio dñi reseruam̄. **C**ū vero adduca et aspa
nē ep volūtati p̄sus cōtra p̄ dei amore obedim̄ q̄ bouē

nrm in holocaustu dno offerim? qa nosmetipos a nris vo-
 luntatis ordm et sup altare boni opus igne dmi amoris
 cremamus. **Vel** certe sacrificiu e bona nra opatio. et laudem
 nobis cooperans apud pximu. et meritū collocans apud deu
Holocaustu vo est sincere deuotionis affectus seu pure stepla
 nois excessus. n̄ mēs huāna spūs sc̄i feruore cōcepto. vel
 effundit sup se vel rapit extra se. et tūc ita vehemēt ardet
 et exesnat vt ei vici suemat. **Am̄** mea liq̄facta est. **Vnde?**
De igne sc̄o igne mudo. Et si vis sine deo nē iste ignis ē. **Hec**
 et hys sila vt n̄ videt frēs dilāssim dñs inuore volut
 n̄ dixit tollite iugū meū. **Sz** rur addidit meū? **Vnq̄** dixer
 nē volut suā ab hys q̄ sua nō sūt. **Siquidē** est iugū status
 humani. iugū cordis pueris. et ē iudei. seculi. dyaboli. **Iferni**
Iugū status huān est corruptio et mōilitas et multiformis
 infirmitas quibz oē huānū genū subiacē dinoscit. **Vnde** scriptū
 est. **Orate** iugū sup filios adā. **Iugū** cordis pueris ē volū
 tas p̄a vel cōsuetudo p̄ua. qua vāno nra captiua tenet. et
 sepissime dunt quo nō vult. **De quo** n̄ filius nos liberauit nūq̄
 veri liberi erim? **De cuius** nobis p̄sona p̄mittit. **Ere** ego ve
 mo dūcpe iugū captiuitatē v̄re. **Iugū** iudei ē obseruācia
 legis ad l̄am. **De qua** aplūs petrus dicit. **Quid** tēptatis ipōne
 iugū sup ceruices disciploy. qd̄ neq̄ vos neq̄ p̄cōs v̄r̄ portae
 ponarūt. **Iugū** scli ē cupiditas. **Vn̄** stultus rex legit dix
 ille ad pplm̄ suū. **V̄** meo aggrauauit iugū v̄r̄m. ego addā
 iugo v̄ro. **Ac** si d̄rēt. **P̄** meus exegit a vobis magnā questū
 ego multo maiore. **Iugū** dyaboli ē p̄m̄ vel iniquitas. **De**
 quo illud ysaiē. **Iugū** em̄ oneris eius et v̄gā humeri eius et
 freptū exactoris eius supast. **Exactor** n̄ est dyabolus q̄ p̄m̄
 nūmū que in paradiso nobis obtulit n̄ vsura exigit. **quia** ad
 addendū p̄m̄ p̄m̄ sp̄ iūgat vt in fine nos ad iugū elne
 dāpnarōis trahat. **Coñ** qd̄ oramus p̄m̄ nrm̄ q̄ t̄ celus ē
 vt gliosa filij sui natiuitas libet. quos sub p̄m̄ iugo velusta
 seruitus tenet. **Huius** itaq̄ exactoris iugū et v̄gā et freptū
 apparēs in carne dei filij supauit n̄ seductionē afflictio
 nē dñationē qua reuentus ille tyrānus nos tenebat ad

in hūmilitate moriendo rededit. **M**ugū iſerui ē et hūa dāpnatio
qua faſtūli ad oburendū colligant̄ vt illic rūgāt̄ i pena
qui equalis extiterūt in pena culpa. **D**e hoc uigo p̄tari
p̄i qd̄ dñs dicit p̄ osee. **M**tea iponet̄ eis uigū qd̄ non au
feret. **C**ū et alia quāq̄ uiga bonū bonū curioſitates
vñ quāq̄ ſenſū extiorū que uiga ſibi quidā in euāgelio
cōmētat et vt exuſatus haberet a nup̄cis ea ſe p̄batū
re dicebat. **D**icēs itaq̄ dñs tollite uigū meū ſup̄ vos nō
qd̄ aliq̄ p̄dōz nos iūtat ſed ad illud de quo ſignat̄ dicit
meū debuit. **S**z quid ē ſup̄ vos? **H**oc v̄bo amoneri nos ar
bitroz. vt donū dūerſiōis nos reliquū accepiffe agnoſcāmz
vel vt de accepto grās iugit̄ agāmz. vel certe vt nos dñia
p̄cipia ad p̄fectū imple nō poſſe ſenſientes ad ſup̄e pie
tatis viſcera aſſidue ſuſpiremz. **P**oſſumz ſane i p̄poſit̄
quorū v̄bis p̄ncipales quorū v̄ntes app̄batas iſtelligē. et
quorū iēpnas ſue abuſiones q̄ iter clauſtrales plerūq̄
reputat̄ rep̄batus accipē. **V**irtutes hec ſūt. **I**uſticia forti
tudo prudētia tyannia. **I**uſticia cōpetit qd̄ dicit̄ tollite
q̄a vere dignū et iuſtū ē vt cōſulenti aſceſſas. **P**apienū
obediās cōditori. **A**d fortitudinē p̄tinet qd̄ dicit̄ uigū. qz
ip̄o noīe datur iſtelligi te forte atq̄ cōſtante eſſe debē.
Prudēne ē qd̄ addit̄ meū. qz mirū opz eē prudētie vt
ſnas rep̄baē malā et elige bonū ac ſalutare uigū. **T**yan
ne cōgruit qd̄ ſubiſert̄ ſup̄ vos. qz tyantis animi eſt. ad
p̄petente modū nictos eſſrūs reſtringe et ordinare. **V**
Abuſiones v̄o hec ſūt. **C**ōtinuū tepoz et iſtrectū ſeruo
indebita occupatio et nimia formido. **T**orpor cōtrūq̄ eſt
iuſticia et reſphendit̄ in hoc v̄bo tollite. **N**imū ſeruo
termiat̄ fortitudinē et dāpnat̄ in hoc v̄bo uigū. **I**ndebita
occupatio expellit̄ prudēnā et dāpnat̄ in hoc qd̄ dicit̄ meū
Porro nimia formido aduſat̄ tyanne et exp̄mit̄ in hoc qd̄
annectit̄ ſup̄ vos. **S**ingula ſi placet ordine p̄ſequemur. **I**ux
aliū loci p̄abolā ad vineā dñi ſabaoth excolendā. alij p̄
mo manē alij hora t̄tia. quidā ſexta vel nona. nōnulli et

undecima veniunt. Hoc vero e qd ad ingru xpi ad seruiciu
 dei. ad viuendu religiose ad militandu sub regula vt abbtē
 quida veniunt in puerina. quida in adoleſcētia. multi i iuue
 nili seu vultu etate. pleriq et in vltia senectute. ¶ **H**ic vō
 nō nūq vt is q in puerina ad iuuetudine veit. frigeſcente
 postmodū nouum feruoris igniculo vertat in tepore.
 et q condians vltimū iuuetudis grāz sibi apud deū et hoies
 oparari debuerat. vltimū sibi magnū iqueat. **C**ui dū
 solā innocētiā ppendit. ad opa vltimū se virilit nō acm
 git. **I**npanēs ad ieiunia. ad viglias sopnolentis. ad orā
 dū tepidus. iduotus ad psallendū. alisq xpi militibz
 mūdo carni dyabolo vsq ad sanguinē resistentibz. ipe
 sibi mōibz requit qrit tam acridiosus q onofus. et searē
 tantiq sibi cogitatioē dicit. **Q**uidnā ego luere habeo?
Vt qd ita rigide districteq viuā sicut illi magni pātores
 raptores iusti adulteri? **C**ogitationē stultissimā. quasi
 nullus teneat seruire deo. nisi iurectus criminali pāo
Certe sptā ē. **D**iliges dnm deū tuū ex toto corde tuo. et
 ex tota aīa tua. et ex oibz viribz tuis. **C**ere deū ita dilige
 iuberis. vt fz nichil in te varae pmitas quo deū nō dili
 gas. **C**uid at tu diligis dnm deū tuū ex te toto qū quidē
 plus posses si velles q fangs? **G**ane qūto es innocētor
 tanto esse in seruicio dei debes ardentior. vt vel in sātate
 et iustitia ab ipso custodiaris. vel vt custodite sātati vber
 regraneris. **N**ō ppendis qd nī alij sibi diuidiāt dies suos
 vt qualēnq veniā obtineāt tu tuos itegros seruas. vt
 grāz et gloriā tibi ampliorē accipias. **Q**uid si iterng arbi
 ter ppe hoc tibi innocētiā tuā seruare voluit. vt ponde
 pndz signauit fremū tuū collaborando et omnis eig tibi
 partendo iuuaret? **N**ōne nī ppe desidā tuā ipedit her
 bona dei volūtas. p iuueparone audie digno eris? **A**mē
 dico tibi q publicani et mēdices pcedent te i regno dei
 vel pong timentū tibi ē. ne illud tibi maledictiois elogiū
 mfligat. **N**ūquā ex te fructus nasret in ppetuū. **V**ba sūt

ipſi dñi maledicti ſub noie ſinis animã huããã folijs
exiſerãt obſervationũ plenã ſi nullo ſtercoris ſuaũta
tis ſerũ plenã. Tales nimirũ erãt illi duo angli erãt
quorũ vñ p iohẽz dñi. **E**o opa tua qz nomẽ hẽõ qz vna
et mortuus es. Atqz alij. vna frigidus eẽs aut calidus
Ei frigidus eẽs huilior apparebẽs et eẽt de te ſpes. ſi cali
dus eẽs caritate ſeruẽs ardeẽs in te. atqz alios accendẽs
Nũc at qz tepidus es et nec frigidus nec calidus. r qz nec
huilitate fulgens nec caritate ſeruẽs. putãs te aliqd eẽ
tũ nichil ſis. tripiã te euomẽ de ore meo. hoc de cetũ me
laudantũ eice. **H**ec de cõtinue tepentibz dicta ſũt. **N**ũc
ſequẽs vt de nimirũ ſeruẽtibz aliqũ dicitur. **B**ũt ple
riqz qz ſeruoze nouino ducti. vel ponũ aſſuna antiqũ hoſt
trachi. mox vt uerũ fuerũt ſãtatis arẽ arripe feſtinaũt
et oĩa ſine cõſilio ſine ordine ſine diſcretione agẽtes. et
ſrem ſudio ſerunt in p̄põ. **V**igilãt. plũtus. ieiunãt
ppenſã. plus orãt et laborãt qz oĩa mõſtrũ regula. vel
maiorũ cohortentũ exempla. **E**i qua eis de mõ. ſi qua de
diſcretione ſuggeſſeris deceptões putãt. de ſpinãt fugiũt
velut noua. oĩa arbitriãtũ vt ſtercora a deo ſudioſa et
odibili obſtinatione illudentẽ ſibi ſequũt dyabolũ. **E**t
qd magis eẽ mirandũ tũ ad rãplanda ſereta celeſtia oĩ
ſe ſudio deuotiois erigũt ad ambulandũ paſſie i tra
caligãt. et qz oculis ad ſublimia leuãtis pedibz nõ p̄ſpiciũt
qz celo tẽnti in tra offendũt. **N**ulli nãqz magis qz hũ vna
miſtãt ſerũ p ipãtãz vnaũt. p mobias tuebãt p zũmãã
diſſipãt et mĩſplomũ iſi ſtũt in deſeſtis oĩõmbz t̄roire
in ſã ſcõy et ſi ſimũ illud r̄rũpe dñe puritatũ archãũ
necũdũ tũ ipũ ſeruãẽ auẽtũ vmtatẽ ſpũs i v̄mũto panũ.
Et quũ nõ recte pulſãt ſit iuſto dei iudicio vt nõ it̄ocant
Eripũt quippe eẽ. **H**ẽditas ad quã feſtinaũt in p̄ncipio. in
ſine bñdõne carebit. **V**enãqz p iherẽ de moab dñi. **Q**uia
plus ſent qz potuit idcirco perit. **E**i emũ vires ſuas meli
ventũ ſarẽt p̄fecto qz paulatĩ longũ iur. **Q**uia v̄o nolũt
moderari qd ſanũt deſinẽre poſt modicũ natura corpũ
ſit vt aut a reptis impũp deſiſiãt aut ſi non deſiterũt

infirmitates perpetuas incurrat. fiatq; oib; eor; onerosa infirmi-
 tas quib; ante fuit molesta scitas. **Quos** hodie videmus in
 carne ire amittas, mi antea graues inulerat pugnas.
 appetere delicta querere suavia. q; vilia et grossa sibi sine fru-
 culo recipere non poterat. **Quos** ite videmus ppter idiscretos
 spualis exercitij seu labores. sensib; perditos ee. et ad vlti-
 ma non fuisse discreto iter bonu et malu. q; pmutis iter die
 et die inter bonu et bonu. et dem oem die diuidicabant
De eis qui sic corpora sua diuino subtrahunt seruiio vno suo
 ve iqua eis cu iam misere fiat nouissimi. qui videbat fore
 pmi. **Tollerabile** tu si stat nouissimi et no eime. si infirmi-
 tas qua sibi adduxerunt ponq; p incurrerunt poterit excusare
 eos a bono que age debuerunt. et si voluissent potuerunt
Tercia abusus e indebita occupatio. **Hec** vis est cu postposito
 qd pertinet et plangit officio implicat se sciens scilicet
 que ad te no pertinet q ad salute referenda seruanda ve
 no valet. **Aliq** addiscere studet filogisimos et fallanas. alius
 aggerat nueros et mensuras. **Aliq** callet misere pportioe
 alio phice inuestigat exprimenta. alio pplexa legu canonuq;
 distat argumeta. **Hic** quisq; i eo circa qd affiat libent occu-
 patur. et in occupatioe sua delatari. et nichilomin; credit se
 delatari in dno. qu quide non recedit ab ordine mostru. **Talis**
 in fallo assimilatur samaritan; de quib; scriptura refert. q
 vnaqueq; gens cu colit deu. dno quoq; suis seruebat. **Unus**
 quisq; etem qd sibi delatabile et p oib; diligendu veneran-
 duq; elegit. hoc qd deu sibi ipi statuit. **Vnde** est illud i ppha
Unius ya idola domus isrl depicta erat in pariete. **Paries**
 in domo isrl e obstinatio mentis i religioso. **Et** paries coti-
 net idola no scripta s; depicta. cu religiosi no oimode dili-
 git iiquitate. hret affiat cura aliqua varietate. **Colit** qd
 deu simul et idola. qu et bono opib; insistit. et nichilomin;
 sciens aliam scilicet vane itendit. **Tercia** abusus sine ier-
 na est inania formido. **Hec** ex consideratione negligentis vite
 pcedit. et nisi tyante discretionem adhibuis ad desipationem
 pduant. **Et** de respnu multitudis dme mie negligentias

tuas penſas ſuſpedis hoc eſt fallē tempm. **E**t at ex intuitu
diſtinctionis ſupne itempate timeas. hoc eſt n̄. dolore dūde
ad infernū. **Q**uid g^o eſt? **N**imrū vt adhibito diſcretiois
ſudio de duobz cōtēns q̄i quoddā tēpamētū facias. vt
iter ſpem et metū. iter ſeruitatē decipientē et diffidētiā
emiferantē ambulās. medio tutiſſimū eās. **N**ūc ſingla
ſingulis adaptem. **S**ūp̄ dixim⁹ q̄ cōtinuū tēpor cōtēns
ē iuſtitiē. qd' liquido ſtabit ſi diſſimulōnē iſpexerim⁹. **D**iſſi
mē itaq̄ ſic. **I**uſtitiā ē d̄tus reddēs cuiq̄ qd' ſuū ē. et tēpor
ē viciū nulli ex integro reddēs qd' ſuū ē. **D**ebitores ſum⁹
deo gloriā et laudē. primo cōſolationē et p̄ſſionē. nob̄
ip̄is diſciplinā et ſollicitudinē. **D**ebem⁹ deo totū qd' poſ
ſum⁹. primo qd' ab ip̄o nob̄ fieri vellem⁹. **D**ebem⁹ nob̄
ip̄is quidq̄ d̄tus qd̄q̄ bone fame. quidq̄ bone ſc̄ie eſſe
agnouerim⁹. **E**t at in laude dei ſp̄ tepentes et diſſoluti.
in amore p̄imi torpētes et frigidī. i d̄iudicatōē n̄i neg
ligentes fuerim⁹ et remiſſi. qd' tam iuſtitiē cōtēnū. **V**ides
plane q̄ ſic faciendo nō reddim⁹ cuiq̄ qd' ſuū ē. **D**eniq̄
qd' tā iuſtitiē cōtēnū qd' dicente d̄no tollite. n̄ nos ip̄m⁹
qd' ſuſtulim⁹ uigū oimode ſatagim⁹ deponē. **D**ixim⁹
item q̄ nimis feruor extinguit fortitudinē. qd' de p̄ſſionē
duorū certatū d̄noſcē ſanctimū ē. **P**onam⁹ ante oculos
duos in certamē cōgredi. vñū q̄ validis et nimis itibz
aduſſarū laeſſat. aliu⁹ q̄ venētes itus diſce ſagantē
exapiat. et laeſſentē hoſtē p̄uda exp̄atione deludat. vñū
qui totū ſimul p̄ferat ſp̄m ſuū. aliu⁹ qui diſp̄ſet et reſpect
n̄i poſterū. **N**ōne iſto q̄ ſegrit⁹ agente ſi vñū ſibi p̄ſp̄in
enſe. ille dū itus ſuos nō modifiat fortitudinē ſuā exte
riūat et tēp̄hū aduſſario dat. **N**ōne iſto vſq̄ ad finē p̄
durate fortit⁹. ille ſurūbit turp̄. et p̄det iuſte qd' nimis
feruide q̄bebat. **C**ū ſi ſiſ nō pugna cōnat⁹. **E**va g^o ſe
ſingularis q̄ ſingularit⁹ et iuſſa eſte facis. **E**va iquā exte
rina facē tuā vt videaris hoībz ieiūnās. extima oculos

tuos ut videaris plorās. extirmina fortitudinē tuā i pūcto
 tūo ut paulo post nichil plus facē possis. **N**ec ē tota sūtas
 ta tua. hec sapia tua īspirata a rōre tūbray et caliginis
 q̄ se trāstīguat in anglū lucas. **A**udis q̄ dñs noīando u
 gū sonalem ut sup̄ dictū ē in uētū te horat' dūcē vitā
 et tū ostensio sectaris aīo odiosa sup̄stāone tuā. **D**eus
 thitare facit vniū moris in domo ut seruāt ei humero
 vno. tu at̄ alit' moris q̄ huero seruis q̄ ab vntate recedis
Sed quorsū ista pgressio? **S**ufficiat hec. **I**te dixim' q̄
 mdebita occupatio expellit prudētiā qm̄ cōtrā est illi
Nō enī bñ uenūt. in vna sede amorant' sūa maiestat'
 et sūa vāntat'. nō magis q̄ duo adūsari i vna domo. **E**
 enī societās lucas ad tūbras aut q̄s locis tēpli dei n̄ volūg
Aut quāc' filij iudeoz in iherl'm loquūt' arot're. qui enā in
 azoto positi deberēt loq' iudaeice? **N**ec hoc dicim' q̄ ista
 face sit malū. s̄ q̄ religioso i hys nimū occupari sit viciō
 sū. **D**emq' ista nō mō dicit' s̄ olim didicisse. **N**ūc cura alia
 nos sollicitat. **O**ccupent' n̄ hys seculares ne iocent' ne ve
 hent'. ne fornicent'. **U**bi at̄ ista desūt illa q̄ sanūt? **C**ū
 debeas in lege dei meditari die ac nocte. qua mente cu
 minas silogismos et argumēta vāntat' tue? **D**icente
 dño meū tu nescis qd̄ aliud uigū videris dūcē n̄ scāribz
 p̄tē tuā fortasse cū ypocritis habitur' **V**ixim' enā
 q̄ deuita formido adūsat' īpanne. **I**lla de spāone rep̄mit
 quā ista suggerit. **I**lla cor lēthificat qd̄ ista turbat. **S**i te
 p̄tore īsideras aut greg' opz ut a te dñm nō repellas.
Expellis at̄ si de bonitate eius p̄tē tuā maliciā despiceras
 si de īfecto tuo ītēpate formidas. **S**i opa nra sufficerēt
 nobis. **D**īne mīe qd̄ locus cēt? **A**p̄tē a gō datur grā ut nō
 glorie' oīs raro corā illo. n̄ se videt p̄ solā obtinē grāz
 qd̄ nō sit p̄ dūcē suā. **S**i vilitatē tuā īsideras mag' ista
 cōfide sp̄era clama et de p̄tore altissim' et dabit tibi pe
 traciones cordis tui. **C**ū audis dicentē dñm sup̄ vos res
 p̄ra ad grāz. gratus esto grē et de viciis tuis noli p̄sume

Ecce de iugo dñi q̄ potuimus dixerim, multa quidē sed nō
oīa fortassis q̄ debuimus. **S**ed q̄ ad alia sequēna p̄peramus
ista ad p̄s sufficere credimus. Verū q̄ b̄n̄s b̄ndictus iugū
dñi solā dñi se vniūq̄ noīat, qd̄ in hac scola agēda, qd̄
ve discēda sit vigilant̄ audiam̄. Sequit̄. **E**t distate a
me q̄ mitis sū et hūilis corde. Patet p̄fecto q̄ m̄gr̄ n̄r̄
īpe est xp̄s qui nos a se diste monuit factus et īpe nobis
exēplū bonor̄ opm̄. Vos vocat̄ me īquit m̄gr̄ et dñe,
et b̄n̄ dicit̄. **S**ū etenim. In hoc īquit agnosceat oēs q̄ mei
estis discip̄i, si sicut ego sū, mitis et hūilis corde fueritis.
Mea actio v̄ra est, l̄o mea v̄ra ē disciplina. Distate ḡo
me q̄ mitis sū et hūilis corde. Pulchra fr̄es dilāssim̄ ex
hortatio, n̄ m̄gr̄ hoc exhibet in factis qd̄ docet v̄bis, et
d̄ctos p̄cedit v̄ra quos vult p̄fect̄ ēe et eruditos corde in
sapia. Diligēda plauē et oī sagacitate imitand̄, p̄fecti
n̄ nichil exhibeat, n̄ doceat aliud q̄ māfuetudinē et
hūilitatē cordis. Apparet ḡo q̄ amabilis fuit dñs ih̄s v̄pote
mitis et hūilis corde. **S**icut enī oīs iracūsus et arrogāns odi
osus, ita e regione oīs māfuetus et hūilis p̄osus. Māfue
tudo at̄ h̄oib̄, hūilitas deo amabile reddē solet h̄oies. **A**ma
bilis ḡo erat dñs ih̄s et multū amabilis, tam amabilis ī
māfuetudinē et hūilitate sua, q̄ magnū et laudabilis ī ma
iestate dñi. Dicit itaq̄ se mitē et hūilē corde. **N**ā q̄ mitis
et hūilis ēet dicit̄ et factus, nō opus h̄ebat hoc cōmendā
dicit̄ suis. **I**pi enī viderūt et audierūt et p̄spererūt oculis
suis, et manib̄ tractauerūt viderūt et annūauerūt nobis
Ecce at̄ viderē et audire nō poterāt, n̄r̄e habuit vel pon̄
īpi n̄r̄e habuerūt vt īpe annūaret eis, q̄ argumētū cor
dis v̄ba sūt. **C**ū igr̄ v̄bis h̄eat tres dr̄as, duas fecit celo
tercā v̄bo. **M**itē se et hūilē demonstrauit in dicit̄, q̄ hoc
rendis blasphemio laressitus, et quūquos h̄r̄e demomū
dicit̄, ad doctrinā s̄p̄ q̄ ad cōmēlia se pon̄erexit. **M**itē
se et hūilē demonstrauit ī factis, q̄ sicut oīs ad cōfessionē
ductus, et q̄ agnū corā tōdente se obmutuit se ligant

dū flagellandū exposuit. q̄ solo nutu potuit remisse ma-
 lignos. Cū igit̄ nullū sciret quid eēt in eiq̄ interiori hōie n̄
 spūs eius qui in ip̄o erat. bonū qd̄ in corde habuit verbo
 dictis exposuit. et hoc eos discit atq̄ imitari precepit. Et at̄
 et aliud hic considerandū. Virtus quidē alia consistit in actu
 alia in effectu. Virtus in actu virtus est. Virtus in effectu virtus vir-
 tutis ē. Virtus quālibet p̄ferat in actu aut̄ pura ē a nulla
 n̄ enā de cordis emittat affectu. Si enī bonū facit sine cordis
 affcū bestialit̄ facit et virtus pura ē. Si bonū cor cordis affec-
 tū fraudulent̄ facit et virtus nulla ē. magis virtū reputat̄.
 Hic p̄gia aut̄. Eructant̄ cor meū v̄bū bonū. V̄bū sane bonū
 nō eēt n̄ ex bono cordis affcū p̄ducet. Hic ē enā illud qd̄ ad
 mēdationē sponse ī cānis cā. de. Emissoēs iue paradysus
 maloz punicoz. Malapunia foris rubicūda sūt. m̄t̄isecus
 gramis repleta. Bone igit̄ actioēs de bono corde emisse et
 egressse v̄c paradysus maloz punicoz p̄pant̄. q̄ et hōibz foris
 rutilāt p̄ pietatis exhibitiōē. et deo se n̄ius copulant̄
 p̄ caritatis affectionē. Ut ḡ se d̄no nobis p̄bet̄ exemplū
 nō solū boni op̄is s̄ enā mūde affcūōis. disate iquit̄ a
 me q̄ m̄t̄is sū et hūiles corde. q̄ nimirū nullū momētū
 apud deū ē exhibitio bone actionis. quā nō cōmēdat̄ emis-
 sio pie affcūōis. ¶ Hanc nōndū q̄ duos īstīmanit̄ v̄s-
 tes māfuetudinē et hūilitatē. q̄ in h̄is sūma consistit p̄fec-
 tiōis. Sūt etenī duo quibz s̄p̄ īpugnātibz ab statu p̄fctōis
 euerit̄. p̄s̄pa v̄s et adūsā. Verba igit̄ d̄m̄ra sic debet̄
 attendē q̄ duo doream̄ opponē māfuetudinē adūsīs p̄s̄p̄s
 hūilitatē. Si qui e nobis aī p̄s̄p̄s ad votū successibz pollēt
 et bonis īpalibz et animi īquillitatibz gaudēt. tūc se in
 grāa thombz exerūt. atq̄ dei v̄ra se benivolēnā de bya
 n̄ reuerēcia suscipiūt. Cū at̄ iurijs comodis tangunt̄
 mox in m̄murationē atq̄ in īpācīāz. seu in mēditatiōēs
 vltimōē p̄silūt. Hic nimirū hūiles in p̄s̄p̄s. sed non sūt
 māfuet̄ et m̄t̄es in adūsīs. At qui cor̄ īstancā in tribu-
 latombz tenēt. s̄ p̄s̄p̄uatis t̄pe de successu v̄s sup̄būt.

hij utruū alterā seruātes alterā negligūt. Debemꝰ at et
māsuētudinē hūilitati et hūilitatē māsuētudini iunge
et hīc aduersa sufferendo illinc p̄p̄ta nō curando elire
ne at ex vna p̄te deoꝝi apparuerimꝰ, ex alā deturpati
displacemꝰ. ¶ **S**ed iter hec ad memoriā veniūt orto illa
p̄ncipalia vicia quoz p̄ntā sentire om̄i ē nāq̄ discernē
pauoz, totū que vt nobis videt̄ ex v̄bis p̄missis non me
dicoꝝi cōmūmur. **O**cto quippe p̄ncipalia vicia eē factū
diffinierūt. sumētes auctoritatē ex testamēto vel testio
nō legibꝰ. ī qua numerant̄ septē gentes, quozā olim
p̄lās dei trās possedit. Scriptū nāq̄ est. **E**t ī uoducā
vos ad loca chananei et ether. amorrei et pheresei. euei
et iebusei et gergesei. **C**ruibꝰ septē dū egiptoz gens addit̄
p̄auldubio octo gentes describūt̄ p̄ quas vt dictū est octo
p̄ncipalia vicia designāt̄. sicut ex eaz ī p̄ncipalibꝰ eaz
itelligi p̄t. **E**giptus em̄ it̄p̄t̄at̄ gula t̄mbz et designat̄
gula q̄ gulostas obībrat et obscurat itellm̄. iuxta illud
puerbiū qd̄ de greco īstulit̄ hero. ī latinū. **P**inguis veter
nō gignit sensū tenuē. **C**hananeꝰ ex p̄mit̄ luxuriā qd̄
et ogra it̄p̄t̄atione demonstrat̄. **I**nt̄p̄t̄at̄ em̄ motus
eoz. **C**uoz nisi gentiliū. **C**etera nepe corpus nū men
bra ad m̄tā volūtatis nr̄e mouēt̄ur et p̄t̄. illa vō men
bra ī motu suo nec volūtati nr̄e obediūt nec subiacent
p̄t̄ati. nec rōnē sequūt̄. **D**e cuiꝰ motꝰ rēp̄ssione ī laudē
foris mulieris d̄r. **E**t cingulū tradidit chananeo. **E**m
gula quippe tradē chananeo ē motus luxurie cōtinēte
legibꝰ restringē. **H**īc de ioh̄e d̄r. **Z**ona pellicea circa lūbos
eīq̄. **Z**onā nimis circa lūbos ponit̄ q̄ lasciuientis carnis
īpetus strigit. **E**theus vanā gl̄āz sifficat que ex eo q̄ ī
opibꝰ suis sp̄ displacē formidat. et nō solū aliꝰ stupoz eē
solet. sed ip̄a quoz de serpa ammiratur et stupet. recte for
midās vel stupēs it̄p̄tatur. **A**moreꝰ qd̄ sonat ama
ritās sue amaritudo significat̄ supbiā. cuiꝰ q̄a p̄p̄tū ē
tante sp̄ obstinatōis esse vt nullꝰ sensū vel volūtati

redē. nulliq̄ dignet̄ v̄eundie parē. amaritudinē sp̄ et
 indignatiois ip̄a sibi causa efficit̄. **Pherefeus** dī fructifi
 catio p̄ qd̄ designat̄ auaricia q̄ fr̄m̄ facit v̄t q̄ carnis.
 non sp̄ūs. studiosiq̄ m̄stēs opibz n̄ m̄do pituris q̄ opibz
 deo planturis. vt̄ s̄mpleant̄ horrea satuitate. et v̄no
 tomilaria redundēt. nō vt̄ corda m̄ndēt̄ et v̄ntū recepta
 nila fiāt. **Vel** dī fructificatio q̄ fr̄ūs suscitatio. q̄ fructū
 boni op̄is obfuscat et iquinet̄. **Eueus** iterptatū sonat fer
 rū sine pessimū. p̄ qd̄ pessimū et v̄e ferreū v̄nū denotat̄
 iudicia q̄ duriciā cordis induat. et sume malicie niter̄ est.
Iebuseus d̄uilm̄nonē sonat et amidiā animi signat̄ q̄ deuitū
 a se tanq̄ plastes cōcūctās hūmū am̄ elidit et cōcūctat vt̄
 sternat eū demonū pedibz d̄uilm̄ndū tanq̄ lutū platearū.
Hergeseus inuit̄ itā eo q̄ colonū ei n̄cēs iterptat̄. q̄ hoc h̄p̄
 p̄ actiō v̄nū p̄p̄tū q̄ ip̄a colonū istū sue a possessione
 cordis eint̄ atq̄ duras h̄c cogitacionū obices ponit. et
 sic ipedit̄ elc̄m̄ ne possit̄ r̄erū v̄erū. qd̄ in timis manet
 absconditū. **Hoz** at̄ octo v̄nū duo sūt carnalia. reliq̄ sex
 sp̄ūalia. **Illā** carnalia q̄ in corp̄is m̄tibus corū op̄atio cō
 sistit. ip̄a vocant̄ sp̄ūalia sue corp̄alia q̄ in corde actuant̄
Vt ḡ d̄n̄s nos ad extiminationē v̄nū suū v̄bis m̄struet̄
 duas t̄m̄ v̄ntes p̄posuit m̄asuetudinē et hūilitatē. **Que**
 v̄o v̄nū hys v̄ntibz d̄erant̄. inuisse videt̄ n̄ apposuit̄ cor
 de. **Phor** em̄ siḡficat̄ voluit̄ duas has v̄ntes sex sp̄ūali
 bz seu cordialibz v̄nū opponi debē. **Et** illa duo carnalia
 nūquid tracta relinquit̄. **Mime.** **Nā** ad eoz extiminationē
 p̄tinet̄ qd̄ p̄misit̄. **Tollite** iugū meū sup̄ vos. **Neq̄** em̄
 tam̄ insipiens q̄s iugū xp̄i suscipit. qui nō in ip̄o susceptōis
 iūo se snat̄ gule et v̄erū. **Demerep̄** nō seruaturū. **Nempe**
 her̄ sūt dura illa et aspra p̄ que itur̄ ad deū. q̄ b̄tūs b̄ndēs
 iugū suscepturis diligentiā iubet̄ p̄orari. **Durū** ē siquidē
 atq̄ obtrāmenta assueta relinque. **Asperū** quoq̄ est
 libidinis blandimēta illicita non licē. **Sub** quo gemmo
 malo oēs erant̄ n̄ gentes cōm̄. v̄ n̄ gentilit̄ v̄uēmus
 At postq̄ gentilitatē exuimus. postq̄ abiectis t̄m̄bus lux t̄

dn̄o eē repm̄q. postq̄ duobz carnalibz viris seruire iam
nec volum̄ q̄ v̄m̄is inspirati nec valem̄ ip̄a ordinē obser
uāna impediri. debent̄ māsuētudinē et hūilitatē cordis
vigilant̄ tenē. quo sex illis viris sp̄ualibz valeat̄ resistē
Debet ḡo h̄az v̄tutū v̄traq̄ v̄iformis eē. q̄ tribz v̄traq̄
v̄ris opponēnda ē. **O**pposit̄ at̄ hūilitas sup̄be vane gl̄e
et auaritiē. māsuētudo iudicē acidiē ire. **S**it quoq̄ hūilitas
depressā in se reflexa ad se redusa ira se. **D**epressa sit in se
ne de se alta sapiat reflexa sit ad se ne hūanū fauorē q̄at
redusa sit ira se ne res pituras vagabunda ambiat. **S**it
quoq̄ māsuētudo caritatiua sit iocunda sit t̄quilla. **S**it ca
ritatiua vt p̄ aliena felicitatē nō teneat luorē. **I**ocunda sit
vt de ip̄a adūsitate nō habeat dolorē. **T**̄quilla sit vt in
nullo casu excreat rancorē suē furorē. **V**ic sub iugo dn̄ico
postq̄ se et in pl̄o dn̄i sp̄ritus. v̄tute māsuētudis et hūi
litat̄ circūfultus. v̄ndiq̄ v̄m̄isa p̄ualebit tela nequissimi
ignita extinguit. imm̄tus ab ip̄is cōi sup̄biā. de foris cōi
vanā gloriā. sursum cōi gl̄iā deorsū cōi luxuriā. a dext̄is
cōi auaritiā a sinistr̄is cōi acidiā. ab anteriori p̄te cōi irā
a posteriori cōi iudiā. **T**ali t̄ nauigio subiect̄ p̄ hor̄ m̄ae
nauta et strēm̄q̄ euitabit. **D**uro at̄ caribdi gule et p̄renas
luxuriē sallā sup̄be et sirtes vane gl̄e. piratas auaritiē
et beluas iudicē. ventos acidiē et p̄cellas ire. **N**ā vero
sublato iugo saluatoris et app̄hensa disciplina māsuētudis
et hūilitatis. q̄d mercedis v̄nas p̄mittat celestibz v̄p̄tis
audiam̄. **S**equit̄. **E**t inuenietis requiē at̄q̄ v̄is. **S**erui
na est at̄q̄ requiēs v̄na in p̄n̄i alia in futuro. **I**sta habz
meritū illa p̄m̄ū. **P**̄m̄ia habet s̄da x̄ p̄ meritū p̄m̄ū
sicut̄ scriptū est. **E**rit sabb̄im̄ ex sabb̄is hoc ē p̄ req̄e pectoris
dabit̄ requiēs et̄m̄at̄. **E**t ista quidē que in p̄n̄i ē req̄es
at̄q̄ d̄iri posset̄ illa vero q̄ in futuro erit requiēs at̄q̄
Tamē de v̄traq̄ simul et de v̄tralibz singillarim̄ p̄n̄t

ampli uba dicit. **P**rima igitur reges multis in sacra pagina
 nominibus appellat. Dicit enim bona conscientia, bona voluntas, pax
 pectoris, tranquillitas cordis, puritas mentis, refrigerium
 anime, consolatio spiritus. De qua quod sub nomine refertur super satis
 admodum disputant ea nunc tanta, de secula aliquid dicendum
 videtur. **S**ed quod ipsa fine patris vite sequitur quod de ea dicit in
 tendimus, in fine patris sermonis differamus. Sequitur.

Iugo enim meum suave est et onus meum leve. **S**upra tamen de
 iugo dicitur est, de onere vero nulla fuit mentio. **I**ugo quidem
 domini servituti eius est assumptio, onus vero eius quod aliud esse potest
 quam hoc quod dicitur sub iugo percipi scilicet ut firmus miles et
 humilis corde. **E**st ergo iugum ministerii ordo, onus autem pietas
 mentis et corporalis exercitatio. **D**icit ergo dominus, **I**ugum enim meum
 suave est et onus meum leve. **Q**uid dicitur bone ingere?
Non quid ignoras spiritum esse multe tribulationes iustorum?
Non memisti dictum a te, ecce ego mitto vos sicut oves in
 medio luporum? **E**t iterum, **I**n mundo pessima habebitis. **N**on
 pudisti dicendum, per multas tribulationes operis vos intrate
 in regnum celorum? **E**t aliud, **C**um qui volunt pie vivere in christo
 persecutionem patient. **Q**uid ergo iugum tuum suave est et onus
 tuum leve? **D**igna et persequutiones patient, turbas et tribu-
 lias non blasphematos in corpore ictus sustinet animam ponit
 nunquam hoc suave est et leve? **E**t ubique si apostoli et mirabilibus
Corpo castigate ieiunio, animam afflicto lacrimis et orationibus
 voluntate peram odire, solitudine amare, nunquam hoc suave
 est et leve? **E**st ubique si veris christi persecutoribus et vigiliis
Cum inquit? **H**ic primum videte fratres mei quod dominus dixit
 loquatur? **S**i locutus fuisset turbe illa verba respiciet
 quod ubi non intellexit. **A**t discipuli audierunt et receperunt
 quia quod dicebat verum esse agnoverunt. **A**udiamus ergo et nos
 quod dicitur et quid verum sit quod dicitur intelligamus. **H**ec enim
 questio duobus modis soluit. **P**rimo quidem quia ante verum deum
 diligenti et iustitia eius fideliter esuriendi enim amara dul-
 cia videntur et aspera suavia. **N**onnumquam hoc per scientiam, sed

vinā suam et p̄ experientā. **A**cede ḡ hō et ex p̄re q̄ sua
us est dñs et q̄ leue sit onus eius. Nemo em̄ sit qui nerdu
gustauit. Si ita nō sentis ip̄e tibi testis es q̄ modicu gustas
ti. **A**d hoc īfinita religiosoz multitudo verū esse testat̄.
Alio mō soluit̄ hec questio si dicam̄ q̄ uigi dñi suscep
tio et oneris eius portatio grauis quidē videat̄ et aspa
s̄ m̄ exatione silarū molestia 7 valde suauis et leuis
est. **F**respice vt exlis vtamur fures et latrones p̄dones
et adulteros. q̄ntos labores. q̄ntas vigilas q̄ntas curas
expēdat̄. vt ex cogitatas neq̄nas ad effectū p̄ducant.
Frespice et eos q̄ et honestora quodā mō vident̄ exerce
negotia. diuisos dico mercatores. maris traq̄ mamonia
sua curū ferētes q̄nta t̄comoda sustineāt. subcat̄ p̄uila
vt ad modica stipendia pituvasq̄ diuicias q̄ntas p̄tingat̄.
Frespice dem̄ et seruos militibz milites p̄cipibz ad il
licita etiā queq̄ seruēt̄ et t̄ eundo. t̄ curendo. t̄ stādo
die noctiq̄ laborantes. **F**respice e diuiso dei m̄stros m
cenobys sedentes modicu quidē laborātes et plurimū
pausantes. insup et p̄ refectione sua q̄ p̄ labore maris
requē etiā expanentes. **N**ōne illi multo diffialiore
via d̄ndūt ad īferna. q̄ isti ascendāt ad regna sup̄na.
Iugu ḡ dñi suauis est et onus eius leue. **P**oterat̄ ḡ dñs
hic dixisse. iugu meū comodū ē et onus meū salubre.
Et hoc si dixisset. verū vtrq̄ dixisset. **M**ulti em̄ in s̄lo
seculi voluptatibz dedit̄ dū ille ebrosos admēt̄ vtunt̄
dū lautioribz epulis indulgēt̄ dū vino se it̄perāter
īgurgitat̄. aut mortē sibi celeriq̄ attrahūt. aut moles
tissias egrediētes t̄uerūt. et dū iugu dñi q̄ asperū p̄
horrescūt ip̄i iugu s̄li sub quo delinant̄ sibi querūt vn
a iugo dñi sp̄ elongent̄. **A**t cōn claustrales dū curis se
carnis terūt sup̄bia potus abiq̄ p̄tate. dū modicu qd
laborat̄ p̄ et̄na requē et īfirmitates m̄ltas p̄ter it̄en

40

nonē deuitat et vitā enā nolentes prelat. **P**oterat itē
dixisse saluator. **I**ugū enī meū honorifū ē et onus meū
venerabile. **S**epe etenī videm⁹ plus honoris et venera
tionis apud potentes scli hīc paupes q̄ diuites
supbos. **Q**uā tū hec cōphendisse de⁹ itelligit nū dixit
Iugū enī meū suauē ē. **E**st vnū tū in quo valde durū
iugū ei⁹ videt et onus ei⁹ onerosū. molestia vñ i pug
nantū vitorū. **E**mn̄vero puritatis et castitatis amator.
nichil durū nichil grūg occurret turpū ifestationē cog
tationū. **Q**z nō est tibi in hui⁹oj despandū. in talibz
enī tēptat te d⁹ si vē diligas eū vt filius. si non deseras
eū in tpe malo. et nota fiāt q̄ sūt in corde tuo. **N**oli tū
abire in cōsilio ipioz. noli cōsentire suggestiombz de
monū. **P**resiste et certa vniū. ipe tribuit victoriā cer
tanti. q̄ coronā tribuet vincenti. **S**up hui⁹oj tū cōtur
bari ifirmoz ē qui nō cōsiderat q̄nta vtilitas tēptacōe
generet. seu q̄nta cōsolatio tēptacionē subsequatur. **V**t
autē a quibusdā cōsideratū ē sex nobis vtilitates tēpta
cio generat. **P**rima vt remissam multimode nre siagi
litas. **S**ecūda vt agnoscam⁹ q̄ nātarū nobis sit diuinū
auxiliū. **T**ercia vt appareat si vē deū diligam⁹ ppt
quē talia supare itendim⁹. **Q**uarta vt occasio hui⁹
tēptacionis enā alia vicia corrigam⁹ de quibz ante nō
multū curabam⁹. **C**inta vt mō sit nobis pro pena
et q̄ p satisfactione. qd̄olim fuit i turpi delatione.
Sexta ne de domo grē que accepit⁹ supbia. qd̄ forfita
accidet si semp sine tēptacionē viuēim⁹. **P**lane tēptacio
nē aut maior aut salte equalis cōsolatio sequi solet. **C**ū
aliqui equalis cōsolatio sequat. mdeat p̄sta q̄ aut. **S**ed⁹
multipudmē voloꝝ meoz in corde meo. cōsolationes tue
lectificauerūt aūz meā. **E**t aliqui maior cōsolatio tēpta
cionē sequat. testimōiū hēim⁹ ex sēptura dicente. **E**t
reddidit de⁹ oīa q̄ fuerūt iob duplicata. **Q**ui enī passio
nūta substulerat duplicata reddidit. **A**ppe inouit q̄

q̄ nō multos nūq̄ tēptatos vberiq̄ soletur qm̄ prussit
Hic est q̄ quide p̄frōres discretione ingēa volent si vel
ad modū sine q̄m̄lanūq̄ tēptatione sint vñ ne cū du
tiḡ iniquitate mltat̄. ex ip̄a t̄quillitat̄ req̄e ferri
torpe sc̄nt. Magna quippe nobiscū dispēsatiōe pietatis
agit̄. vt aduersis laressam̄. q̄ dū ex vicio aliquo pulsam̄
cōm̄ illud iuuāte dñō fortiq̄ accingim̄. **H**ic est vt puto q̄
cūlibz aīe duo angeli deputati sūt ad custodiā boniq̄ et
malus. Et de bono quide p̄spiciū ē q̄ ad custodiā datq̄ sit
Bonus nēpe anglus amor ē virtutis. malus vero impetq̄
vici tēptantis. **D**e vico at̄ satis p̄bat̄ q̄ ad custodiā nobis
deputet̄. q̄ dū ei⁹ adūptate fatigam̄. ip̄a fatigatiōe p̄mo
ti. meliq̄ in bono custodim̄. **N**ūc rā t̄pus ē vt resumam̄
qd̄ sup̄ reliq̄m̄. qd̄ p̄ in fine sermōnis dicendū distulim̄
vñ de sēda req̄e aīaz. **S**i iquit dñs ad me venerit
et iugū meū tulerit. t̄memētis req̄e aīaz vus. **Q**ue ē
ista req̄es? **S**alutis nō vidit eā nec auris audiuit. s̄ nec
in cor hoīs dñdit. **Q**uid ḡ de ea dicē possum⁹. qm̄ quide
nullus hom̄ eā vidit s̄ nec vidē p̄t. n̄ q̄ vngem⁹ dei
fili⁹ qui ē in sinu pat̄is ip̄e de ea nobis modū qd̄ enar
rauit. **I**nspicim⁹ tū eā q̄m̄ ip̄o donante possum⁹. di
cam⁹ de ea qd̄ ip̄o dōcente valeamus. et mediā habū
danne suauitatis ei⁹ q̄liter nūq̄ eructem⁹. **R**eq̄es illa
est decōr et imōilitas corp̄is. honor et ip̄assibilitas aīaz
fulgor vultū tēpabilis. diuinitas iōnditas sūme et
et̄ne t̄quillitat̄. pax illa q̄ exapat oēm sensū. gaudiū
magnū. magnū valde et sempit̄nū. **R**eq̄es illa ē labor
et doloris oīs absentia. cure et anxietatis nulla t̄dentia
nulla molestia nulla angustia. nulla cōfusio. nulla formi
do. vbi abstergit de⁹ a oēm lacrimā ab oculis sc̄rū. vbi
p̄sus abert om̄e malū. **R**eq̄es illa ē p̄petua infantate
firmitas t̄ōmissa. t̄ animi libertate. suauitas suauissima
et sup̄dulassia in visione creatoris delictio. s̄a et sincera
in sc̄r̄e societate dulcedo. **R**eq̄es iquā illa ē modū vesti
mētis gl̄e. cū gl̄a et letitia tripudiare in sp̄ū dñe potēte

44
gloria et honore coronari. et radijs excellentissime claritatis
phēter illustrari. **Reques** illa ē indefessus et irreuerbe
ratus inuitus in illud dñe lucas archana. de supra pote
na sapia bonitate magis rēfissā admiratio. atq; iter am
plexus dei oipotētis idēfīcēs comoratio. et pie ei9 pūte
scptualit' iugis fruīto. phēms ex toto corde ex tota aīa.
atq; ex oib; virib; et viriā medullis exultatio. **Reques**
illa ē inuāuelata fulgide et tūtatē i'pecto. textūgubū
lib' egra ipam venā caritatis et itenta affecto. serēfissā
ad patrē luminū accessio. et rēpzhēfibilis celestū gau
dior' pncipatio. **Reques** iquā illa ē amibē in cōmūno regis
et in bibē et iebuari a multitudine dulcedis dñi. accendi et inflā
mani. calē et supercūē in arduis; sempitūb. ire et intrare ac
penetrāē vsq; ad itima dei. beari. vehemētia amoris. haurie
dulcorē fontis vite et sapie et esse cū deo sine fine. **Ame**

Incipit tractatulus eiusdē de scientia mortis ex triplico
S veraces fidelesq; amia angustia egrōti. suo
cūrā diligentē agant. pro ipius vita corpali
fragili et defertibili cōseruanda. exigunt a
nobis multo fortis deus et caritas pro salute
sua spūali sollicitudine gerē. spēnale. In hac em̄ extrema
mortis nūitate fidelis pbatur amicus. Quippe nullūq; est
opus misericordie magis siue comodosiq; qd' et tanti apud deum
meriti et amplioris frequētiq; estimat. quē admodū p' sone
nrī saluatoris ihū xpī si in t'ris nobiscū degēt impensū
seruiciū corpale. **Amobitē** tūc fuit pūit scripto compone
breuē quēndā exhortandis modū habendū cura eos qui
sūt in mortis articulo cōstituti. valentē enā gūaliter oib;
catholicos ad artē et noticiā bñ moriendi aquirendā. Conti
net at opusculū breue quoz pūtilas. s' exhortationes. iter
rogationes. orōnes et obseruationes.

Prima ps cōtinet m^o exhortationes
Mire dilcē aut dilecta. cōsidera nos oēs subiectos
esse potenti manui dei et ipi9 voluntati. **Oēs** nos